

List izhaja vsaki dan zjutraj razen poročil. Naročnina za 1 mesec L. 2—, 3 mesece L. 22—, pol leta L. 38—, leto L. 650 več. — Posamezne številke L. 10—, za 1 mm prostora v širini 1 kolone (58 mm); za tri kolone L. 1—, za četrto kolono L. 2—, za peto kolono L. 3—. Oglasi na strani 161.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem v denar po upravnštvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna 'Edinost'. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, L. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Dežela bodočnosti

Angleški dnevnik 'The Times' je izdal te dni prilogo, ki je docela posvečena Kanadi. Iz mnogih strokovnih spisov se da posneti marsikaj zanimivega o tistih krajih, ki bodo v bodočnosti, posebno o neizmernem bogastvu te dežele v bližnji bodočnosti.

Kanada je kot znano angleški dominion, se razprostira v neizmerni razširnosti severno od Združenih držav, a ima v razmeri z velikim bogastvom le malo prebivalstva, okoli 10 milijonov, torej še manj kot Jugoslavija. Narodno premoženje Kanade pa se čeni še višje kot ono Italije. Zato odpade statistično okoli štirinajst milijard bogastva na glavo kot pri nas. Od gospodarskih stanov prevladuje poljedelstvo. Sicer se je v zadnjih povojnih letih tudi industrija čudovito razvila ter se čeni vrednost industrijskih proizvodov letno na lepo svoto od 3 milijard dolarjev. Vendar obstaja glavno delovanje prebivalstva v poljedelstvu in delavci, ki želijo dela v tovarnah, ga ne dobijo posebno lahko.

Kanada je prva zemlja na svetu za pridelovanje pšenice. Tudi v Italijo se letno uvažajo od tam velike množice pšenice, katere je radi izborne kakovosti posebno cenjena in je vedno nekaj dražja kot druge svetovne znamke. Posebno za finejšo moko ter boljše testenine se mora rabiti ta pšenica. Središče žitne produkcije je v treh provincih in sicer Manitoba, Saskatchewan in Alberta, v takozvanih prejšnjih provincih. Površje imajo jako veliko, so dvakrat tako obširne kot Italija, ali do sedaj je samo ena tretjina od boljše zemlje obdelana. Objudena je ta krasna rodovitna zemlja čudno malo, na tej površini živi samo okoli 2,100.000 ljudi, od teh je pa le okoli polgredi milijon pravih kmetovalcev. Jako čudno nam mora izgledati, da zadostuje tam tako malo ljudi za proizvajanje tako velikanske množice vrednot. V teh treh provincih se pridelava več pšenice kot n. pr. v celi Italiji. Tam je samo polgredi milijon kmetov, prebivalstva, pri nas ga je pa preko 20 milijonov. To je možno le s tem, da se tam obdeluje zemljo po veličinski sistem, za vse vrste dela se našteje najbolj izpolnjen stroj ter se tako štedi človeška delovna moč, ki je tam jako draga. Tako je tudi mogoče, da se seje na velikanskih pokrajinah ista vrsta semena in da se potem prodaja pridelek po različnih tipih (vzorcih), ki so v svetovni trgovini dobro uvedeni. Za kanadskega kmeta je to posebno važnost, ker mora on skoro celo letino pridelati in se mora radi tega ravnati po potrebah trga.

Kmetovalci, takozvani farmerji, teh treh provinc so organizirani za prodajo pšenice v takozvanem žitnem poolu, t. j. neke vrste prodajna zadruga z velikanskim obsegom. Preko tega poola se je zadnje leto prodalo 70% vsega pridelka, torej okoli 60 milijonov stotov pšenice (toliko kot znaša ves pridelek Italije). Ta pool stoji v zvezi z velefinanco ter posodi kmetom ob žetvi okoli 1 dolar na vsak bušel (27 kg). Kmet namreč peče za prodajni pripravljeni pridelek v velike žitne shrambe, ki so last poola, jih tam zastavi ter lahko dobi finančno posojilo, ako ga noče prodati. Kadar se odloči, da proda blago, dobi še ostali znesek. Za lansko leto so dobili plačeno po okoli 100 lir za stot, preračunano na današnjo vrednost lire. Ta prodajalska organizacija je mnogo pripomogla za hiter razvoj poljedelstva, kajti tam ni kmet prisljen prodati radi eventuelnih denarnih stisk svojih pridelkov takoj ob žetvi po nizkih cenah, marveč jih lahko proda med letom, kadar se mu zdi cena najbolj ugodna, ker dobi za denarno potrebo vedno lahko denar na svoje žito pri zadruzi. Če je tako majhno število prebivalstva soudeleženo na tako velikom bogastvu, tako velikih dohodkih, kot so teh treh blagoslovljenih provinc, si moramo predstavljati, kako blagostanje mora pač vladati tam. In poleg tega so tudi druge panoge kmetijstva visoko razvite, posebno govedoreja, ki stoji posebno po kakovosti jako visoko. Samo v

Trstu, ki je glavno mesto province Manitoba, se prodaja letno po 500.000 glav živine. V tem mestu je tudi sedež gorlomenjenega žitnega poola ter svetovnoznane in vplivne žitne borze.

Ker so se velikanske pokrajine, ki so pripravne za pridelovanje pšenice, še neobjudene in ker je ravno od gostejše objudenosti odvisen dosti nadejnih hitri zdravi procvit dežele, kanadska vlada tudi podpira naseljevanje inozemcev. Ali iz narodnih ozirih se pri tem podpira samo Angleži, ker se boji, da bi z naseljevanjem drugih narodov ne dobili drugodnji premoči nad danes angleškim prebivalstvom. Ako pomislimo, da imajo tri prejšnje province sedaj še samo 2,100.000 prebivalcev na prostoru, kjer bi lahko prebivalo desetkrat, da dvajsetkrat toliko prebivalstva, si lahko mislimo, kako bi lahko v bodočnosti, ako bi se pustila naseljevanju prostost, zadobili tuji narodi premoč. Vlada Italije vodi že dalje časa pogajanja s kanadsko vlado za dovolitev naseljevanja v večjem obsegu v tamkajšnjih rodovitnih pokrajinah. Ako se bodo ta pogajanja zaključila ugodno, se bo tudi izseljeniški val iz naše dežele obrnil dosti v te kraje. Tudi blagoslovljena dežela Kanada pa ne bo nikdar izpodbila veljavnosti reka: Najbolje doma — kdor ga ima in ga zna ohraniti!

Fašistovska stranka

Priljubljenost za mobilizacija. Število članov

RIM, 6. (Izv.) Danes zvečer je izšel 'Il Foglio d'Ordinaria'. Na uvodnem mestu prinaša ukazni list kratko opazko k sestanku pokrajinskih političnih tajnikov iz severne Italije v Bologni, v kateri povdarja, da je dokazal sestanek, da je stranka vedno pripravljena za mobilizacijo. 'Zadostovalo je obvestilo, izdano pred 24. urami, in vsi pokrajinski tajniki so bili navzoči. Zadostovala sta govora dveh hierarhov in brez razprav so bile določene smernice črtnih srajc, kakor jih zahteva sedanji trenutek. Kdor se ne pokori geslu, da sta država in režim nad interesi posameznikov, ta je proti državi in proti režimu. Režim bo seveda postopal proti njemu, kakor proti sovražniku, in zadela ga bo kazen njegovih zakonov. Zato naj imajo jasno svarilo sestanka v Bologni vsi pred očmi.'

Po kratkem poročilu o nadzorovanju fašistovskih list, ki ga je izvedel generalni tajnik fašistovske stranke on. Turati v poslednjem času v raznih pokrajinah, pravi ukazni list, da predstavlja stranka kot nikdar prej občudovanja vredno solidno in strnjeno enoto.

Nato prinaša ukazni list številni seznam fašistovskih sil v raznih deželah in pokrajinah, kot je bil izdelan dne 6. junija. Glasom tega seznama znaša število strankinih pristavev v Julijski Krajini 16.217. V tržaški pokrajini je včlanjenih v stranko 5400 moških in 4500 ženskih pristavev, v gorški pokrajini 2741 moških in 554 ženskih, v pulski pokrajini 6676 moških in 1259 ženskih, v reški pokrajini 1400 moških in 400 ženskih, v zadrski 1275 moških in 285 ženskih pristavev. Skupno število v stranki včlanjenih moških pristavev znaša 960.590, ženskih pristavev pa 70.081.

Ukazni list zaključuje seznam iz stranke izključenih pristavev. Po tem seznamu so bili izključeni v tržaški pokrajini dva, v pulski pa šest pristavev.

Organizacija korporacij

RIM, 5. (Izv.) Ministrstvo za korporacije dela z veliko vne- mo na organizaciji korporacij, po katerih nosi svoje ime. Pro- učevanje vprašanja organizaci- je korporacij je že znatno na- predovalo.

Davi je imel državni podtaj- nik on. Bottai v palači Vimina- le tozadeven razgovor z načel- nikom vlade.

Parnik v nevarnosti

RIM, 6. S Havajskih otokov po- ročajo, da se ameriški parnik 'Cross Keys' potaplja v bližini otokov; parnik prosi že več časa potomo radia za pomoč. Neka lad- ja je takoj odpelala, da reši posad- ko.

Določevanje cen

za razprodajo na dohelo in drobno

RIM, 6. (Izv.) Kakor poroča rimska 'Tribuna', se razvija akcija vlade za določevanje cen na drobno z vso naglico in z židnimi uspehi. Danes je bil razposlan vsem prefektom kra- ljevine prvi seznam cen na do- beho, ki ga bodo morali prefekti nemudoma razposlati vsem ob- činam, da bodo občinske užit- nanske komisije lahko takoj pri- čele z večjo gotovostjo določe- vati cene na drobno. Ministrstvo za narodno gospodarstvo bo iz- dajalo vsakih petnajst dni po- soben buletin. Buletin bo vsebo- val cene vseh življenjskih po- trebščin, in sicer cene živil in neke ter raznega drugega bla- ga.

Bivši poslanec Miglioni

obsojen na 4 leta ječe

RIM, 6. (Izv.) Pred dnevi se je vršila pred sodiščem v Sondriu kemenska razprava proti dvema duhovnikoma in proti nekemu De Simone, ki so bili obtoženi, da so pripomogli k begu v inozemstvo popularskemu po- slancu Miglioliju. Poslanec Mig- lioli je bil obsojen v kontuma- cu na štiri leta ječe in na 16 ti- soč lir globe. Njegovi trije po- mečniki pa so bili obsojeni vsak na dve leti ječe in na 14.000 lir globe. Kakor poročajo sedaj li- sti, je pobegnil poslanec Miglio- li v mesecu decembru 1926. pre- obleden v duhovnika v Švico. De Simone, ki je znan tihotapec, je prenesel Migliolija v vihar in temni noči na svojih ramah po njemu znanih nevarnih ste- zah preko meje. Pozneje je De Simone v pijanosti pripovedo- val o načinu bega poslance Mig- liolija in tako je prišla oblast njemu in ostalim pomagačem na sled.

Proces proti komunistom iz Imole

RIM, 6. (Izv.) Dne 21. julija se bo vršil pred posebnim tribu- nalom proces proti komunistom iz Imole, ki so obtoženi zarote proti državnim oblastem.

Gaetano Zerbinu aretirana

MILAN, 6. Včeraj se je v na- šem mestu razširila senzacio- nalna vest, da se je policija v Ri- mini posrečila aretirati Gaetana Zerbinja, ki je 1. 1923 ukradel 2 milijona in 438 lir občinski bla- gajnik, kjer je bil nameščen kot blagajnik.

Mednarodni novinarški kongres

RIM, 6. (Izv.) Kakor poročajo agenciji 'L'Informatore della Stampa' iz Londona, je vzbudila odsotnost italijanskih zastopni- kov na mednarodnem novinar- skem kongresu razna komentir- ranja.

Žrtve požara

NEAPOLJ, 6. Iz mesta Reggio Calabria poročajo, da je v občin Galanna izbruhnil požar, ki bi bil kmalu uničil celo vas. To pa se na srečo ni zgodilo. Prebivalci so morali porušiti dve bližnji hiši, da so omejili požar. Med plameni je umrla neka gluhonema ženska.

Nesreča na delu

BOLCAN, 6. Dva moža, zaposle- na pri delu v nekem predoru, sta zadobila hude poškodbe radi ek- splozije mine.

Italijansko-madžarska konvencija BUDIMPEŠTA, 6. Magnatska zbornica je odobrila carinsko kon- vencijo, sklenjeno med Italijo in Madžarsko.

Razgovori med nemškimi in angleškimi industrijskimi delegacijami

BERLIN, 6. Semkaj je prispela delegacija angleške industrijske zveze, da povrne zastopnikom nemške industrije obisk, ki so ga bili napravili v Londonu.

Med zastopniki angleških in nemških industrijske so se že vršili važni razgovori, katerim je predsedoval Duisberg.

Novihte na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 5. Na progi Bauhida-Tatavaroš je v noči od sobote na nedeljo divjal iz- reden ciklon. Prastara drevesa je nevihta izruvala, telefonske in brzojavne droge je polomila. V Tatavarošu je zagnal vihar neko drevo v hišo kmeta Ladi- slava Ujvarija s tako silo, da je postopje razpadlo do tal. Sve- tovinoznani park grofa Esterha- zya je bil docela opustošen. Škoda znaša več milijard ma- džarskih kron.

Seja glavnega odbora radikalne stranke

v Beogradu

BEOGRAD, 6. (Izv.) Politična javnost je danes z velikim zan- imanjem pričakovala sejo ožje- ga glavnega odbora narodno- radikalne stranke, o kateri se je zatrjevalo, da bo prinesla de- finitivno razčiščenje odnosov med vlado in radikalno stran- ko, odnosno pašičevci. Rezultat te seje pa je bil popolnoma ne- gativen in vse kaže na to, da se čutijo pašičevci vkljub svoji na- videzni borbenosti vendarle preslabe za odločen boj proti vladi. Akcija Ace Stanojevića in Marka Trifkovića, ki si vztrajno prizadevata, da bi dovedla vladno in ostale radikalne sku- pine do sporazuma, je ostala do- slej brez uspeha. Po dogo- dkih današnjega dne se da sklepati, da vlada nikakor ne reflektira na sodelovanje pašič- evcev. Na izredno zahtevo Ace Stanojevića so bili v smislu strankinih pravil povabljeni na današnjo sejo glavnega od- bora vsi aktivni ministri, ki so vsaj formalno se pristajali in pri- padniki radikalne stranke. Ta- korak se v političnih krogih tola- mači kot zadnji poskus Ace Stanojevića za pomirjenje med obema skupinama. A tudi ta poskus se je izjalovil.

Danes opoldne so se sestali radikalni ministri v vladnem predsedstvu k skoraj dveurni konferenci, na kateri so raz- pravljali, ali naj se temu vabilu odzovejo. Po tej konferenci je bil objavljen sledeči komunik: 'Ker razgovori ministrskega predsednika g. Vukičevića z g. Ace Stanojevićem še niso za- ključeni, se člani vlade ne mo- rejo udeležiti današnje seje glavnega odbora Narodne radikal- ske stranke.'

V vladnih krogih se je po tej konferenci zatrjevalo, da se bo- sta Vukičević in Ace Stanojević ponovno sestala še pred sejo glavnega odbora. To pa se ni zgodilo.

Glavni odbor se je sestel v prostorih Zemaljske banke k seji ob 17. uri. Seje se je prvič udeležil bivši zunanji minister dr. Ninković. Izostali pa so vsi ra- dikalski centuristi, kot Boža Maksimović, dr. Andrić in Ni- kola Uzunović. Seja je bila zelo viharna.

Po brezuspešnih debatah je nato dr. Velizar Janković podal izjavo, da se s takim postopa- njem, ki se mora tolažiti le ki- znanost, ne strinja ter da radi tega odhaja vse funkcije v glav- nem odboru in se odrekati vsaki kandidaturi. Velizar Janković je nato okrog šeste ure popo- dne zapustil sejo.

Po seji glavnega odbora je bil izdan kratak komunik, ki se glasi: 'Na današnji seji glav- nega odbora Narodne radikal- ske stranke je bilo sprejeto po- ročilo o žalostnih dogodkih v Valjevu in priliki nedeljskega zborovanja ter prečitani referat o volilnem gibanju v posamez- nih volilnih okrožjih. Prihod- nja seja glavnega odbora je skli- cana na dan 13. julija.'

Kandidatne liste radičevcev

ZAGREB, 6. (Izv.) Danes je imelo vodstvo Hrvatske selja- ške stranke sejo, na kateri so bile odobrene kandidature. O- dobrene kandidatne liste bodo objavljene v jutrišnji številki Radičevega glasila 'Slobodni Dom'. V Zagrebu je nosilec li- ste Hrvatske seljaške stranke dr. Vladimir Maček. V varaždin- ski županiji bodo postavljene tri radičevske liste. Za nosilce so bili izbrani dr. Krnjević, dr. Kušić in profesor Pasarić. Po dve listi bosta postavljena v za- grebski županiji in v sombor- skem srezu.

V Sloveniji bo v ljubljanski oblasti nosilec liste Ivan Pucelj, v mariborski oblasti pa Stjepan Radić. V mestu Ljubljani je po- stavljen za nosilca liste dr. Ma- rušić.

Francosko-nemška trgovinska pogajanja

PARIZ, 5. Kot poročajo tu- kajšnji listi, so trgovinska po- gajanja med Francijo in Nem- čijo v zadnjih dneh nekoliko na- predovala. V sedanjem trenutku se nadaljuje pogajanja v tem smislu, da se čimprej ustvari nov provizorij na širši podlagi.

Ljubljanski velesejm

je posetilo do sedaj 30 tisoč oseb

LJUBLJANA, 6. (Izv.) Ljub- ljanski velesejm je od otvoritve do vključno današnjega dne po- setilo že 28 do 30 tisoč ljudi. Opažati je, da prevladujejo med posetniki interesi za blago. Kupčije se razvijajo mnogo bolj povoljno nego lani. Večjih kup- čij je sicer manj, zato pa je to- liko več manjših. Na sejm je prišlo zlasti danes precej ino- zemcev iz Čehoslovaške, Avstri- je, Nemčije, Italije, Madžarske, Bolgarske, Poljske in celo iz Egipta.

Vročil dnevi v Beogradu

BEOGRAD, 6. V Beogradu vlada te dni silna vročina. Predvčerajš- njim je kazal toplomer v senci 42 stopinj. Vročina je tem bolj ne- znosna sprito dejstva, da jo spre- mlja močan vroč veter. Več pasa- ntov se je na ulici onesvestilo. Tudi več konj se je vsled vročine zgru- dilo. Avtomobili ne morejo hitro voziti, ker se jim razbelijo motorji.

Požari radi vročine v Bosni

SARAJEVO, 6. Poslednje dni pritisaka jako huda vročina. V šumah so tu pa tam izbruhnili gozdni požari. V petek je začelo goreti hrolo Delić paše. Nevar- nost požarov v Bosni in Herce- govini je čimdalje večja radi ne- znosne vročine.

Kavarna v Skepiju zletela v zrak

SKOPLJE, 6. V pretekli noči se je zgodila tu velika eksplo- zija. Kavarna 'Bosna', večje poslopije na eno nadstropje, je zletela v zrak. Ob 2. in pol po- noči se je čula močna detona- cija in so okna vseh sosednih hiš popokala. Ob času eksplozije je bil v kavarni natakari in v prvem nadstropju dva otroka. Ob zori so izvlekli izpod ruševin natakarja in otroka. Vsi so bili še pri življenju, a grozno razme- sarjeni. Uvedena je bila takoj energična preiskava. Verjetno je, da je nastala eksplozija vsled eksplozivnih snovi, ki so bile spravljene za časa okupacije v kavarniški kleti. Misli se, da je eksplozija nastala zaradi preve- like vročine.

Incident na jugoslovensko-bol- garski meji

BEOGRAD, 4. Jugoslovensko obojnostno stražo je napadla ko- mitaška tolpa, ki je hotela vdre- ti na jugoslovensko ozemlje. Po spopadu so se morali komitaši umakniti. Pustili so na bojišču štiri mrtve in več ranjenih. Tu- di več jugoslovenskih orožni- kov je bilo ranjenih.

Pred izpremembami v poljski vladi?

VARŠAVA, 5. Neka tukajšnja agencija objavlja vest, da kro- žijo v vladnih krogih govorice o predložitvi ostavki finančne- ga ministra Czechovitza. Te verzije bi naj bile v zvezi z nezadovoljstvom, ki se je poja- villo vsled zavlačevanja posojila, ki naj bi se najelo v Zdrže- nih državah.

Rusko-poljski odnosi

VARŠAVA, 5. Poljski poslanik v Moskvi Patek je dospel v Varšavo. Pred svojim odhodom iz Moskve je imel razgovor s Čičerinom, s katerim je bil glas- som izjav, ki jih je podal novi- narjem, povsem zadovoljen. Poljsko-ruski odnosi se bodo po mnenju Pateka sedaj, ko je Čičerin spet prevzel svoje posle, kmalu zopet uravnovesili.

Pet tolovajev obsojenih na smrt

MOSKVA, 6. Agencija 'Tass' ja- vlja, da je sodišče v Artenovsku obsojilo na smrt pet tolovajev, članov črne maske, ki je straho- vala tamošnje prebivalstvo z umo- ri in ropi. Deset drugih roparjev je bilo vtačjenih v ječo.

Pasivnost angleške državne bi- lance

LONDON, 6. Račun državne zakladnice izkazuje v zadnjih treh mesecih deficit v znesku 69 milijonov 319.526 funtov šter- lingov.

Požar.

BIELITZ, 4. Včeraj je ogenj upe- pell tekstilno tovarno tvrdke Karl Büttner & sin v Bielitzu. Podjetje je bilo eno najstarejših v tekstil- nem revirju v Bielitzu in Biali. Tkalnice in predilnice in sploh vse poslopije so do prvega nadstro- ja popolnoma zgorele. Ogenj je uničil tudi precejšnje množice surovin. Škoda se čeni na mnogo- več kot en milijon.

Francoski parlament

Razprava o volilni reformi

PARIZ, 6. Včeraj popoldne se je v poslanski zbornici nadalje- vala razprava o volilni reformi. Govorniki desnice in centra so odločno nastopali proti zakons- kemu načrtu o volilni reformi. Predvsem so nastopali proti zvišanju števila poslancev, ki je po njihovem mnenju že itak preveliko.

Monarhistični poslanec Bire je vložil interpelacijo glede are- tacije Daudeta, Pujosa in telefo- nistke Montard. Protestiral je proti tem aretacijam ter je na- padal vlado, češ da ji je nedo- stajalo hladne krvi. Barthou je po nekaterih pojasnilih zahte- val, da se interpelacija prenese na poznejši čas in je to svojo zahtevo vezal z vprašanjem za- upnice. Zbornica je odobrila od- goditev interpelacije s 351 gla- savi proti 110.

Komunistični poslanec Ca- chin, ki se je te dni predstavil policiji, da bi presedel svojo ka- zen, a je bil pet izpuščen, ker je zbornica sklenila, da bo šele ob počitnicah nastopil kazni, je za- hteval splošno amnestijo za vse politične kaznjence. Barthou je spet zahteval odgoditev predlo- ga in je to tudi dosegel, ker je postavil vprašanje zaupnice.

Letalec Lindbergh

prilavlja veliko prekoceansko ekspedicijo

NEW-YORK, 6. (Izv.) Polkov- nik Lindbergh je naznanil, da proučuje vprašanje prekoce- anske ekspedicije eskadre 12. vojaških aeroplanov Združenih držav. Lindbergh upa, da se bo sam udeležil te ekspedicije in jo verjetno, da se je bosta udele- žila tudi letalca Maitland in He- genberger, ki sta preletela Tih ocean.

V Washingtonu se pripravlja slavnostni sprejem letalca Byr- da in njegovih tovarišev. Po vsej verjetnosti se povrne šestorica ameriških letalcev, ki se nahajajo sedaj v Parizu, skupno v Združene države in se bo slavje vršilo za vse istega dne.

On. Balbo v Berlinu

BERLIN, 6. (Izv.) Danes ob 14. uri je prispel na letališče Tempelhof na svojem letalu iz Londona državni podtajnik on. Balbo. Na letališču v Tempel- hofu so sprejeli državnega po- dajnika predstavniki nemških oblasti.

Nov višinski rekord

RIM, 5. Italijanski letalec Re- nato Donati je dosegel s svojim letalom višino 9500 metrov ter tako postavil nov višinski re- kord.

72 ur v zraku

PARIZ, 6. (Izv.) Poročnik Brent-Balchen, ki je spremljal letalca Byrda na njegovem pre- koceanskem poletu, je prejel od tovarne 'Fokker' brzojavko, v kateri mu naroča ravnatelj- stvo tovarne, naj takoj odpotuje v Združene države, kjer bo letel na novem letalu tipa 'Fok- ker', ki je v stanu prekositi sve- tovrni rekord v trajanju poleta. Balchen odpotuje v New-York najbrž še tekom jutrišnjega dne- va. Novo letalo 'Fokker' bo v stanu ostati v zraku brez pre- stanka 72 ur ter bo preletelo v tem času 6000 milj, kolikor zna- ša razdalja med San Francis- com in Tokijem.

Prilave za polet iz Angore v Ameriko

CARIGRAD, 6. (Izv.) Sloviti turški letalec Vidjibi beg se pri- pravlja na polet iz Angore v Ameriko. Priprave financira predsednik republike Kemal paša.

Veliko število človeških žrtev ob priliki proslave ameriškega državnega praznika

NEW-YORK, 6. (Izv.) Iz prvih površnih informacij izhaja, da je tudi letos zahtevala proslava ameriškega državnega praznika dne 4. julija veliko število žr- tev, kot se to dogaja vsako leto. Število žrtev znaša 235 mrtvih in 744 ranjenih. V tem številu so zapopadene žrtve iz vseh kra-jev Združenih držav. Največ človeških žrtev je treba pripisa- ti avtomobilskim in motocikli- stičnim nesrečam, ostali del pa tvorijo utopljeni in žrtve umet- nih ognjev.

Nashe stavbe

Na stavbe v naših krajih je bil romanški vpliv v prejšnjih stoletjih velik. Kakor je slog posameznih dob deloval v arhitekturi in v ostali umetnosti med narodi in pustili znake na ustvarjenih delih, vendar ne bi mogli teli stavbi priležati v last naših narodov, po katerih je došlo novo gibanje med nas. Tako moremo udeleževanje staviteljev tuje narodnosti med nami, njihova dela smatrati za naša, ker so tako gradili le pri nas, prilagajajoč svojo umetnost danim krajevni in drugače v svoji domovini. Ostala dela so bila izvršena od domačih stavbenikov, ki so jih pogosto postavili ne samo kot rokodelci, marveč služili tudi težnjam svojega umetniškega okusa. In tako smo dobili zgradbo slovenske hiše, ki je v sebi združevala potrebe vsakdanjega življenja z narodovimi čustvi, izražajočimi njegovo umetnost. Narod je sprejel elemente one dobe, ni jih pa slepo posnemal, temveč samostojno uporabil.

Od teh so bile izvršene kmečke stavbe, kakor tudi nekatera dela v cerkveni in svetni arhitekturi, kolikor jih ni poznejša doba pod vplivom idej, ki jih je sejala izosmrtnost, mudec se v mestih, nesmiselno modernizirala.

Kraške kot istrske hiše se razlikujejo od ostalih slovenskih stavb v tem, da je prevladoval tu kamen, dotim v drugih krajih tes sam ali skupno s kamnom (ometane stene). Na to je vplivalo podnebje (Kras — burja), blagostanje (Istra) in delo, s katerim se ukvarja tamkajšnje ljudstvo. Zato moramo razlikovati več tipov, ki so si v najizrazitejših točkah (loris) slični, ne pa enaki (čička pritična hiša je zidana, delno ometana, hiša gornje soške doline in okoliških hribov je sezidana (ometana), včasih pa že v zunanosti z leseno konstrukcijo — vpliv gorenjskega stavbarstva —, bogatejša dekoracija na pročelju: slike raznih svetnikov, vrata z rezljanimi polji, strne slatnate strehe i dr.). Zunanostina (nadstropna) je jako preprosta brez okrasov, celo na lesenih delih: hišnih vratih idr. Le tu in tam najdemo večje portale (Klana, Vreme), a to ne pri malih kmečkih hišah, temveč imovitejših občanin. Okenske odprtine obdajajo kameniti okvirji (istrski kamen), na katerih so visela lesena ali železna polkna; a ostala stena je brez okrasa slik, kipcev). Hišni portal je kamenit z neznatno profilacijo.

V notranjosti je glavni prostor kuhinja z nizkim ognjiščem, kjer se dogaja vse življenje, posebno v zimskem času. Na stebrih leži kamenita ali iz opeke zložena plošča, obrobjena z okrajnikom, na njej je železno stojalo (vzglavnik). Odvod iz ognjišča je arhitektonično zaključen v dimnik. Tloris tvori pravokot ali krog, in se v vrhu razširi v učinkovito figuracijo; dim odhaja ob straneh, katerih odprtine so zavarovane pred deževjem in vetrnim vremenom z malo obdajajočo opeko (predzidji). Cel dimnik je večkrat prizidan, toda vedno pa stoji v zunanji steni. Ob glavnem prostoru so razvrščeni ostali stranski prostori (spalnica, shramba), ki so zadržali v tedanji dobi, a ne več danes.

Značilnost kraških poslopij je plitva streha, katero je narekovalo podnebje — burja —, krita s korci. Težina opeke, obložena s kamnjem, zahteva močnejšo strešno konstrukcijo, ki je pri nekaterih starih zavezala neverjeten obseg. V notranjskem delu (Postojna) je v poznejšem času že starejša hiša izpodrinila prostornejša krajska hiša (gorenjska) z visoko streho, krito z bobrovci.

Doba secesije (1890-1910) je tudi v teh krajih napravila precejšen preobrat v oblikah in v smeri arhitekture. Do izraza je došlo zelo v mestih, večjih deželskih krajih na novih poslopjih, ki so jih gradili stavbeniki ne oziroma se na krajevne razmere. Vpliv teh del je prešel tudi na podeželske zidarske mojstre, in nevednost je smisel arhitekture kot večje vrednote stopnjevala do popolnega nerazumevanja med njimi samimi, med ljudstvom pa smisel za naročiteljem pri boljših stavbiteljih. Tako je šla, kar se stavbarstva tiče, koncem XIX. stoletja (in tudi začetkom XX. stoletja) grozna enoličnost in mrzlost skozi vso deželjo (Stela).

V tlorisu za starejša hiše so bili določeni prostori po njeni porabi, dočim novejša tega niti najmanj ne poseduje. Tu se pogosti ni oziralo na uporabo posameznih hišnih delov, vladalo je le ravnilo z ozirom na zunanje lice. Ni bil namen podati popoln tip stavbe, ki naj bi odgovarjal zahtevam nove človeške družbe, ustvariti predmet v skladu z našo zemljo, temveč hiter račun. V hladnosti so stavili zidarij poslopje, iz katerih je brezokusnost, ubili v ljudstvu čut, v katerem so se izražali že davno pred nami pradedje, ko so krasili svoje domove.

In redka so dela, ki so kvalitativno nekoliko višje stoječa, a dokazujejo le mišljenje onih arhitektov, da stavbe ne oziroma se na okolico ne odgovarjajo svojemu namenu. Njihova fantazija je izbrala krajevne elemente stavb in jih v novi konstruktivni obliki združila v celoto, ki je odgovarjala ne samo času, temveč tudi zem-

lji, kjer naj vrši svojo nalogo. Značilno za tako izražanje so posebno: pošta, bivša podprefektura in občinski dom v Opatiji-Voloskem, kolikor ni protelje zadnjega preveč detajlirano v odprtini in prizidke, meščanska hiša v Postojni, in malo drugih podeželskih stavb. V največji meri pa prevladuje v teh letih vpliv birokratskih stavbenikov, katerih dela kažejo v najboljšem slučaju suhi akademizem — in to do zadnjih dni. O podrobnostih notranje opreme niti ne govorim ker je vse pohištvo (v kmečkih hišah so stare opreme v večini že zavrgli), kar mi je bilo mogoče doznati, cela umetna obrt pod vsako kritiko navadnega rokodelstva. Obrt tudi nje še prišla do misli, da morajo njeni izdelki vsebovati nekaj več nego

brezokusne in nepomembne okraske, last prejšnjih desetletij, in služiti višji ideji.

V krajih, ob vojni porušeni, so vstale nove zgradbe, ki so zgubile prejšnjo opeko; sedaj nametuje gorški dom nedomača hiša: pročelja so barvana v višini vencov z nesmiselnimi okrasli, druge je stena figurirano poslikana. Krotko streho je zamenjal neokusen eternit. Zunanostina kot notranostina je bila predelana pod višino navadnega rokodelstva, in saj ni so imeli dela v rokah čisto niti rokodelci. Tako je zamujena ugodna prilika, ko bi lahko postavili enotnejše slika naše vasi, prešli iz one brezokusnosti, ki je tako ukoreninjena med vsem našim ljudstvom, v izbiri stavitelja svojega doma.

Stva.

DNEVNE VESTI

Osebnostne izkaznice

Včeraj smo sporočili, da je telefoniki poročili, da je izdala vlada občinskimi oblastvom navodila glede izdajanja osebnih izkaznic tudi po 30. junija. Da ne bo nesporazumljen glede tega roka, opozarjamo tudi danes, da je veljal 30. junija kot zadnji dan, do katerega je bila dovoljena legitimacija oseb tudi z drugimi listinami razen z osebnimi izkaznicami in dokumenti, ki so izdani od državnih uprav. To pomeni torej, da je bila do konca preteklega meseca dovoljena tudi nekaka legitimacija za silo, medtem ko bodo v bodoče varnostni organi priznavali le predpisano legitimacijo.

Posebno pa naj se ne tolmači omenjeni rok, kot da bi morali imeti osebno izkaznico le tisti, ki so jo dobili do 30. junija, medtem ko bi bili vsi drugi, mlajši, prosti od tega predpisa. Zakon o javni varnosti, s katerim se je uvedla osebna izkaznica, predvideva marveč, da imajo pravico do osebne izkaznice vse osebe, ki so nad 15 let stare. S tem pa je tudi rečeno, da lahko zahtevajo varnostni organi že pri tej starosti prizadež, naj se izkažejo, kakor predpisuje zakon o javni varnosti. Zato je pač potrebno trajno izdajanje teh izkaznic. Čl. 159. zakona o javni varnosti tudi nalaga potoštatno dolžnost, da morajo izdajati izkaznice vsem, ki so dovršili 15 let in ki jo zahtevajo.

Na drugi strani je seveda priporočati, da si jo ti poslednji takoj nabavijo, ko dosežejo omenjeno starost, posebno pa jo morajo na vsak način imeti, ko gredo iskati delo in sploh, ko se podajajo na pot iz svoje občine.

Promocija

Naknadno smo izvedeli, da je isti dan kot g. Dolhar Lojze promoviral v Zagrebu tudi g. Žgur Maks od Sv. Ivana pri Trstu za doktorja vsega zdravstva. Mlademu zdravniku naše čestitke.

Upokojevcem sodnega okraja Bistrice

V nedeljo dne 10. VI. dopoldne se bo vršil v Bistrici sestanek upokojevcem, na katerem bo podal predsednik udruženja upokojevcem v Trstu g. Roich razna pojasnila. Povabljeni so člani vseh kategorij, z ozirom na zadnje izšle dekrete, še posebno upokojeni učitelji in cestarji. Oni člani, ki potrebujejo kako intervencijo pri oblastvih, naj prinesejo s seboj penzijsko knjižico ali dekrete o službenem razmerju.

IZGUBIL SE JE

Prejeli smo: Edenindvajsetletni gluhoem Benjamin Hvala je odšel z doma dne 12. junija in se ni več vrnil. V nedeljo 12. junija so ga videli ljudje popoldne v Barkovljah. Od tedaj ni več ne duha ne sluha o njem. Če je komu znano, kje se imenovani nahaja, ali če ga je kdo videl, se naproša, da bi nemudoma obvestil mater pogrešanega, Ivano Hvala, posestnico, Koludrovača št. 9 pošta Nabrežina. Podpisana prositi tudi druge slovenske in hrvatske liste, da bi ponatisnili teh par vrstic.

Ivana Hvala.

Iz tržaškega življenja

Nerodni motociklisti

Ko je včeraj popoldne šla po ul. Madonnina, se 40-letna Josipina Marcusa, stanujoča v ljudskem prenočišču v ulici Pondeares, ni utegnila umakniti nekemu motociklistu, ki je privozil za njo in jo podrl. Pri padcu se je ženska pobila po glavi in desni roki. Dobila je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bila prepeljana z avtomobilom rešilne postaje.

Podobna nezgoda je doletela 52-letno Katarino Sodomaco, stanujočo v ulici Udine št. 47. Ko se je včeraj popoldne vračala domov, se je v omenjeni ulici zaletel vanjo s svojim motociklom 27-letni trgovec Karel Tolloir, stanujoči na Greti št. 249. Pri tem sta oba padla

in se pobila; ženska si je zlomila levo ramo in zadobila notranje poškodbe, mladenič pa se je hudo opraskal po raznih delih telesa. Sodomaco je dobila prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, narkar je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelki. Ozdravila bo — če ne nastopijo kakšne komplikacije — v dveh tednih. Kmalu potem je prišel v bolnišnico tudi Tolloir ter si dal izlečiti zadoblene poškodbe, ozdravljive v osmih dneh.

Nezgoda gluhoemca

Sinoči je bil prepeljan v mestno bolnišnico približno 60-leten, bomo običen moški, katerega je okoli 20. ure podrl na trgu Unità neki tovorni voz. Siromak je pri tem zadobil precej hude poškodbe po glavi, rudi katerih se bo moral zdraviti najmanj oem dni. Ponesrečenec je gluhoem in pri njem niso našli nikakih osebnih listin; zato ni bilo mogoče ugotoviti njegove istovetnosti. Sprejeli so ga v kirurški oddelki. Voznik je bil po zaslišanju na policijskem komisariatu v ul. Sanita, kamor sta ga odvedla dva orožnika, izpuščen na svobodo, najbrž ker se mu je posrečilo dokazati, da nima pri nesreči nobene krivde.

Padel z voza

V prosti luki V. E. III. so včeraj popoldne razmikali železniške voze, razvrščene na tiru pred skladiščem št. 14. Tekom razmikanja je en vagon zadel od dvoprepnega tovornega voza, ki je stal pred skladiščem in na katerem je tedaj delal 56-letni sodar Jakob Lapel, stanujoči na Greti št. 457. Raditunka je Lapel padel z voza ter se pri tem hudo pobil po levi nogi. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je podal nesrečnemu delavcu prvo pomoč ter ga dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Siromak se bo moral zdraviti najmanj dva tedna.

Porotne obravnave

Kdo je ustrelil kotlarja Rutigliano? — Oba obtožena trdita, da sta nedolžna.

Kakor smo poročali že včeraj, se je pred tržaško poroto pričela obravnava proti Ivanu Zagaria in Nikoli Colia, ki sta obtožena, da sta dne 8. maja 1925. ustrelila na novi cestni kotlarja Rutigliano.

Po otvoritvi obravnave je predsednik cav. Ferri, pojasnil porotnikom slučaj približno tako, kot smo ga včeraj opisali. Pristavil je le, da so bili radi tatvine vrednostnih papirjev na škodo menjalnice Aleksander Ellero v Vidmu obsojeni danšnji obtoženci in še Franc Kladič in Anton Simonetti na 3 leta ječe. Pri tej obsojdi se je Colia zelo čudno vedel, tako da ga je sodišče poslalo v norišnico, kjer so pa ugotovili, da je popolnoma normalen in poleptan odgovor na svoja dejanja. Pripomnil je še, da je razvidno iz spisov, da je Colia bil že od vojnega sodišča l. 1917. obsojen radi nedisciplinarnosti, poškodbe in fingiranja blaznosti na 22 let ječe.

Po teh konstatacijah prehaja predsednik na zasliševanje obtožencev in pokliče Colijo.

«Vi, Colia, veste česa ste obtoženi?»

Nikola Colia se zagovarja:

«Obtožen sem, da sem ustrelil Rutigliano, prisegam pa pri svoji vesti pred pravico in pred Bogom, da sem popolnoma nedolžen. Po nedolžnem sem bil obsojen radi tatvine v Vidmu. Zagaria je sprva trdil, da sem jaz prosil Rutigliano za delo. To je pozneje zanikal. Vsi Barletani Trsta zamorejo povedati, da jaz Rutigliano nisem niti poznal. Tistega dne sem prišel domov ob 8. uri in nisem šel več iz hiše.

Predsednik: Vi ste torej nedolžni, toda brat ženske, s katero živite, je izjavil preiskovalnemu sodniku, da ste usodnega dne šli po osmi uri z njegovo sestro iz hiše. Vrnila sta se okrog enajste ure.

Colia: Ona je res šla iz hiše, da nakupi nekaj. Jaz sem jo šel iskati. On se je motil v času.

Predsednik: Vi ste pisali iz zaporov v Vidmu pismo, ki je bilo zaplenjeno. V njem stoji med drugim: «Bojim se, da bom obsojen. Ti moraš reči, da sem bolan za usedom. Pošlji mi tri žličke kokaína.»

Predsednik: Vam pravijo Amerikancem?

Colia: Da. Prodajam po trgi blago. V svrhu reklame trdim, da je blago last neke failirane amerikanke trdke.

Predsednik: Vi, Zagaria ste obtoženi soudeležbe pri umoru Rutigliana.

Zagaria pravi:

Vam le to:

Nekega dne sem se sprehajal po trgu Unità z Rutiglianom. Nakrat se nama je približal Colia in izročil Rutiglianu zavoj papirja. Rutigliano mi je povedal, da so tisti papirji vredni 60.000 lir. Deset dni pozneje mi je Rutigliano dejal: «Ako vidiš kaj Amerikanca, povej mu, da čakam odgovora glede tistih papirjev.» Nekaj dni pozneje je prišlo do prepira glede tistih papirjev. Rutigliano je trdil, da je izročil papirje tretji osebi, katere po izročitvi ni več videl. Prišli smo na ulico Cologna — nova cesta. Slišal sem Colio, ki je rekel Rutiglianu: «Poznava se že dolgo in mišlim, da veš, da mi ugaja imeti za norca ljudi — nočem pa, da bi ljudje imeli za norca mene.» Še par korakov in Colia je zopet dejal: «Torej, pride človek s papirji ali ne?» Rutigliano je odgovoril: «Ko se vrne, dobiš papirje in denar!»

Par sekund pozneje je počil strel. Rutigliano je padel na tla in izdihnil. «Mama!» Colia je zbežal in jaz tudi. Jaz sem hodil na desni, Colia na sredini in Rutigliano na levi.

Predsednik: Zakaj niste obvestili oblasti ali vsaj rešilno postajo?

Zagaria: Nisem se hotel mešati v zadevo.

Popoldanska razprava

V popoldanskem zasedanju prične predsednik s čitanjem številnih zapisnikov, kar traja do pozne ure. So to zapisniki zaslišanj pred raznimi preiskovalnimi sodniki in branitelji stavijo med čitanjem številna vprašanja posebno Zagaria. Odvetnik Gianini se ustavi delj časa pri opisovanju mesta, kjer se je dogodil zločin. Zvemo, da je to bilo v neposredni bližini hiše, ki je določena za takozvana mala stanovanja na Vrdeli.

Zaslišan je bil tudi brat umorjenega, ki je prinesel na dan novo okolnost. Povedal je namreč, da je papirje izročil njegovemu bratu Romeo Josip v družbi z Zagario. Colia da je nastopil v zadevi šele v zadnjem trenutku.

Predsednik: Brigadir — dajte zastražiti pričo Romeo, da se ne oddalji od tu! — Vaš brat je poznal Colio?

Priča: Ne! Vsaj da bi jaz vedel, ne!

Predsednik: Kdo vam je povedal, da je dal papirje vašemu bratu Romeo?

Priča: Neki Gargano.

Predsednik: Kje je sedaj ta?

Priča: Ne vem.

Drž. pravdnik: Poznate vi, Zagaria, nekoga z imenom Gennariello Gabriel?

Zagaria: Ne!

Odv. Zennaro: Kdo je to?

Drž. pravdnik: Veste dobro, g. odvetnik, da se jasneje ne morem izraziti:

Odv. Zennaro: Moja častna beseda — ne vem!

Nastopi priča Josip Romeo, ki ovrača trditve brata umorjenega. Poznal je oba obtožena z dela. O zločinu samem ne ve ničesar.

Razprava se nadaljuje.

TELESNA VZGOJA

SPORT

PLAVANJE

Vzpodbujevalni plavalni meeting

D. k. N. Tommaso organizira v najkrajšem času plavalni meeting, s katerim se hoče vzbuditi večje zanimanje za ta lep sport. Kot znano, se je vršilo do sedaj samo eno plavalno tekmovanje, in sicer lansko leto v Griljanu, ki ga je organiziralno Sportno Udruženje in ki je izpadlo zadovoljivo. To pa je na vsak način malo, ako vzporedimo z drugim sportom, na pr. nogometom, lahko atletiko, kolezarstvom, katero panoge se pridno gojijo, čeprav mogoče ne vse, kot bi bilo želeli, kar nam kažejo gotovo številne prireditve, kot je bila do sedaj edina naša plavalna.

Da se pride temu v oči in pripravi obremen resna trenaja in prikušnja za bližajočo se plavalno prvenstvo, ki ga organizira S. U., je D.K.N.T. žutil potrebo organizirati ta vzpodbujevalni meeting.

Pravilnik, disciplina in datum se javijo v najkrajšem času.

Priloge za to plavalno prireditve so v polnem teku; razpisana bodo lepa darila, kot za posameznike, tako za prvi dve najbolje redevani društvi (kupa in spominske plošče).

Naša živa želja je, da bi se tega meetinga udeležilo kar največje število plavalcev, saj je še dovolj časa na razpolago za pripravo.

Savez sodnikov

(Uradno)

Sodniki za nedolžne tekme so kupo «Naš glas»: Igrišče Obzor: ob 16. uri: Concordia — Prosveta, sodi g. Verč; ob 17.30: Obzor — Primorje, sodi g. Zerial A. S.S.

S. k. Jadran

Ste li pripravljeni odigrati prijateljsko tekmo na našem igrišču v Bazovici? Odgovor prej ko močje na tem mestu. — M. d. Zarja.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

«Mladika»

V Gorici priredi prihodnjo soboto in nedeljo v društv. dvorani, Corde Verdi, 1. lepo javno akademijo v spomin sv. bratov Cirila in Metoda.

SOLKAN

Zahvala.

Podpisani «Mladinski odsek Zveze prosvetnih društev» se zahvaljuje tam potom vsem društvom, ki so sodelovala pri veselici dne 3. t. m., in vsem udeležencem, ki so prišli v precejšnjem številu na našo prireditev in nas podprli v našem delovanju in stremeljenju. Vsem najpričnejša zahvala!

Mladinski odsek Z. P. D.

ŠT. VIŠKA GORA

Iz Trsta je dospela tužna vest, da je tam utonil pri kopanju dne 30. junija 23-letni orožnik Feltrin Franc, brat tukajšnjega občinskega tajnika.

Bil je fant, kakršnih je dandanes žalibog le malo; priden, pošten, miroljuben, tako da ga je vsak, ki ga je poznal, ljubil in spoštoval; čeprav je obiskoval le domačo ljudsko šolo je bil zelo izobražen. Kar je bil pri orožnikih, je bil vedno le v pisarni in prav letos je izdelal nalogo za vstop v podčastniško šolo; toda v četrty let ga je nam iztrgala kruta usoda in zdaj sniva večen sen tam daleč v Trstu ob sinji Adriji.

France! Na svidenje onkraj valov tega nemirnega morja — življenja!

ŠTURIJE

Tukajšnje gasilno društvo je priredilo, na pobudo Okrajne zveze gasilnih društev v Idriji, v nedeljo dne 3. julija v Šturiji in Ajdovščini prvo večjo gasilsko vajo na Vipavskem.

K tej izredni paradi in vaju smo prišla po večini vsa gasilna društva potom zastopnikov ali v večjih skupinah, katere so včlanjena v zvezi. Opaziti je bilo, da se je začelo ljudstvo precej zanimati za gasilске nastope ter za njih poštvovalnost, ko vršijo svojo polstvoljno dolžnost. Bliznjemu na pomoč.

Program se je vršil v sledečem redu: Zjutraj od 8 naprej sprejem posameznih društev. Od 9—10. ure oddaja raportov ter pregled moštva po načelniku Zveze. Ob 10. uri so se društva udeležila skupne sv. maše v Šturiji, katero je daroval č. g. o. kapucin iz Sv. Križa. Po sv. maši so se društva podala na trg v Ajdovščino, da pozdravijo oblastva. Pri sprevedu so bile tudi zastave društva Idrija in iz Črnevarstva. Nato odhod v Šturije, kjer se je vršilo predavanje o gasilstvu.

Popoldne ob 2 so začele vaje posameznih društev, Šturije je proizvajalo z brizgalno, navpično lesto in hidrantom. Vipava z brizgalno in položno lesto, Selo z brizgalno in dolgo lesto. Ajdovščina je imela vajo v Ajdovščini na trgu z brizgalno, položno lesto, hidrantom ter rešilne vaje. Nato je sledil kratek odmor. Na alarm, kateri je sledil, so društva napravila skupno vajo na milnu ob Hublju in sosednih poslopih.

Po končanih vajah je sledila seja v dvorani Izobraževalnega društva Šturijah v prisotnosti vseh zastopnikov društev, obenem so se včlanila še preostala gasilna društva v Zvezo.

Šturije in Ajdovščina sta ta dan nudila prav izredno živahno sliko.

IDRIJA

Precej novega se je zgodilo ta čas, odkar nismo pisali nobenih vesti naši «Edinosti». Naj nam bo torej dovoljeno, da se danes zaustavimo malo dalje časa ob novicah, ki jih je rodil poslednji čas.

Pretekli četrtek, ravno na dan torej, ko imajo rudarji takozvano «denarsko», so došli v Idriji po predhodni najavi neki agentje zavarovalnice na življenje v Rimu. Najavili so svoj prihod že prej in povedali, da je njih prihod v zvezi z delavskim zavarovanjem na življenje.

Na dan 30. junija so torej prišli, da se delavci vpišejo v zavarovalnico. Povedali so, da bodo delavci plačevali v zavarovalnico osem lir mesečno, drugod zopet, da bo treba le šest lir plačevati. Dalje je bilo rečeno, da se tekem petih let, v slučaju, da kdo umre, ne izplača nobena svota. V petem letu pa da se plačuje 72 lir in vsako nadalnje leto več. V desetem letu pa da se da delavcu, če je živ ali če umre, 860 lir.

Delavci se menda niso vpisali. Vzrok je v tem, da so že zavarovani in plačujejo redno vsak mesec svoje prispevke. Dalje treba vedeti tudi, da so ravno oni dan delavci prejeli prvo reducirano plačo, kar je dokaj vplivalo na razpoloženje, zakaj vsak je vedel, da bo moral zdaj skromnejše živeti, ker bo moral oni denar prihraniti in si zato manj privoščiti.

Ker pa so delavske plače v razmerju z izdatki dokaj pičle, je vsak mislil le na to, da če se vpiše, bo pač res dobil morda čez 20 let oni denar nazaj, vendar se mu bo onih 8 lir mesečno zelo poznalo.

Zato ponavljamo, da so edino ti vzroki, da se delavstvo ni zavarovalo, ker je že zavarovano in je nepotrebno vsako stikanje za kakim rovarjenjem.

Od zadnjega shoda sindikata s rudniškim gledališču ni med delavstvom nikakoga novega gibanja. Posrečilo se je doseči, da se ne omejuje glasovanje, o katerem smo je pisali v «Edinosti», od čila. Ua tedaj dalje stoji stvar mirno. Vendar pa se nam zdaj potrebno opomniti, da bi prav nič ne škodilo, če bi se ta za delavstvo važna zadeva vendar malo bolj pospešila in se začela resno metriti, ker se že dovolj dolgo vleče.

Znanost in umetnost

Rožice sv. Frančiška

Poslovenil in uvod napisal dr. Alojzij Res. Izdala naša založba, Gorica 1927. Strani XII + 176. Cena broširanemu izvodu 14.50, vezanemu L. 17.— Imata jo v zalogi Katoliška knjigarna v Gorici za Julijsko krajino in Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani za Slovenijo.

Izmed knjig, kar jih je izšlo zadnje čase pri nas, je ta knjiga ena najpomembnejših izdaj; dobili smo v slovenskem prevodu klasično «Rožice» svetega Frančiška, ki so polni mistične lepote in poezije; med vsemi knjigami, ki so izšle pri nas o svetem Frančisku, je ta najbolj upravičena, da je izšla, ker nam govori neposredno in nam živo razodeva veličino in preprostost velikega svetnika.

Tec buke vsebujejo nekatera rožice, čudeža in zgledne slavne revčka Kristusovega, gospoda svetega Frančiška in nekaterih njegovih svetih tovarišev, so zapisali Frančiškovi učenci na čelo nežne in globoke knjige, ki jo moremo šteti med nemimlj

bistva, treba zbrati, da bomo poznali sebe in da nas bo svet spoznal in bolj upošteval, kakor nas je doslej. Veliko imamo pokazati na tem polju: imamo kmetičko arhitekturo, originalne narodne noše, vezanine, plastiko, ljudsko slikarstvo, domačo umetno obrt, narodno pesem in njene melodije in pripovedno blago. To bogato narodno blago gotovo ne sme propasti in se pozabiti, zato je treba dela in zadnji čas je, da začnemo s tem delom, ki so ga Čehi, Hrvati in Srbi že davno opravili.

Vodstvo etnografskega muzeja v Ljubljani je prevzelo po bivšem deželni muzeju skromno narodopisno zbirko, ki ne vsebuje niti še dveh glavnih tipov narodnih noš, ljudskega pohištva in orodja, izrezanih in poslikanih okraskov itd. To zbirko je nujno treba izpopolniti. Za to nalogo pa se mora zavzeti ves narod. Treba je, da naši inteligenti na deželi poživijo valno prevzamejo našo narodno dolžnost, da pomagajo vodstvu muzeja in mu nabavijo razmetani in vedno redkejši narodopisni material, ki pod priskom civilizacije in moderne industrije od dne do dne gineva. Treba je to blago odtegniti propadu s tem, da se poskrbi, da pride v muzej. Naj bi prevzeli poživljeno delo te naloge duhovniki, učiteljsko in dijaštvo, ki imajo največ stika z ljudstvom in naj bi pridobivali za muzej narodopisno blago, če mogoče kot dar, ali pa vsaj naznanili. Korist od razstavljenega narodopisnega blaga ima ves narod, dobra etnografska zbirka je narodu zrcalo in ponos, stara umetnost naroda je po buda novejšim umetnikom in obrtnikom.

Vodstvo etnografskega muzeja v Ljubljani apelira s tem na vse zavedene narodnjake, če posebej na one osebe, ki imajo stike s Koroško, Goriško, Trstom in Krasom, naj se spomnijo muzeja z etnografskimi predmeti iz vseh krajev, zakaj muzej ni naš danes skoraj ničesar pokazati iz teh ozemelj. Slovenci naj bi bili v muzeju etnografsko popolno predstavljeno.

To je oklic, ki je brez dvoma važen tudi, za nas in ga ne smemo prezreti. Mnogo v tem pogledu zanimivega nam je razbila vojna, toda v onih krajih, koder ni tekla bojna črta, je ostala še ta in ona zanimivost, ki bo sčasoma izginila, ako se varno ne shranijo; škoda pa je, če take stvari izginejo, ki so bile delo naših rok, naša duševnost in izraz naše narodne posebnosti. Naj se inteligenti, ki vidijo take predmete, pobrigajo, da jih kdo ne vrže na ogenj, ker se mu zdé premalo moderne, naj jih raje daruje takim rokam, ki jih bodo hranile potomcem, ki bodo strme gledali še čez stoletja. Taki smo bili, tako smo se razvijali.

Lepo je, da so se pričeli zanimali tudi za ta zbirke. Malo pozno sicer — polpretekla doba je marsikaj uničila — a vendar je boljše enkrat kot nikoli. Upamo, da ne bo brez uspeha in bodo imeli Slovenci narodopisni muzej, ki bo pokazal naš pravi obraz.

Prvi letnik »Etnologa« je tudi po svoji vsebini zelo zanimiv. Ne prinaša sicer člankov, ki bi zadevali samo nas Slovence, vendar pa govori vsi članki o Slovencih. Vsebinske je sledeča: Dr. K. Ostir, K. predlovarski etnologiji Zakarpatja. — Nik. Zega, Ribolov na Doljem Dunavu. — Dr. Stanko Vurnik, Doneski k študiju slovenske av-

ba. — Sina Trojanovič, Mijačko plemo. (V cirilici). — Dr. Niko Zupančič, Antropološki oči Nikola Pašića; Milenka Vesnica. (V cirilici). — Dr. Stanko Vurnik, Drobec k študiju slovenske plastike. — Niko Zupančič, K antropologiji osmanskih Turkov angorsko i konjsko vilajeta. — Niko Zupančič, Harizmati. Studija k problemu prvobitnih Hrvatov. — Kronika referatov in kritike.

Med kroniko je člančič o zgodovini etnografskega muzeja v Ljubljani, o njegovih delih, načrtih in potrebah. Sledi člančič o Niku Zupančiču (s sliko), k petindvajsetletni njegovega delovanja. Končno je v tej rubriki še vse polno važnih notic, spadajočih na etnološko polje. Temu, ki se za taka vprašanja zanima, moramo Etnologa le toplo priporočati.

France Bevk.

Gospodarstvo

TRŽAŠKA KMET. DRUŽBA V TRSTU

ul. Torreblanca 19 in ul. Raffineria ima v zalogi:

Žveplo najboljši vrste, znamke »Treza« in žveplo s 3% modre galice.

Škropilnice »Vermorel« in »Velja«, nahrbtnne žveplalnike, ter posamezne dele za škropilnice.

Transportne vrče za mleko, ter navadne ročne, posnemalnike, zalivnice itd.

Kmetijsko orodje: nove angleške pluga, čistilnice za žito, gnojnice sesalke, ter razno ročno in vrtno orodje.

Stroje, katerih nimamo v zalogi, lahko naročimo od najboljših tavnar po želji stranke.

Kose znamke »Merkur« od 55 do 70 cm; klepala, kosičca, vile za seno in grablje.

UMETNA GNOJILA: Amelijev soliter s 33 do 35% dušika. Pomešan s ravnatoliki suhe zemlje ali peska nadomestuje vrednost čiljskega solitra. Kalijevo sol 40/42%, ter superfosfat.

ČEBELARSKA POTREBEČINE: Tržališče za med iz najboljših namške tovarne, znamke »Graz« na 3 in 4 satnike, zaklopike, kozice za odganjanje satnikov, lesene sipalnice, čebelarke maske in pipe, kadilnice in samokadilnice, vilice in nože za med, vse kovinske dele za A. Z. panje, satnice iz naravnega voska, ter vse drugo potrebno čebelarstvu. Na zahtevo pošljemo cenik.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU ul. Torreblanca 19 in Raffineria 7.

THOMASOVA ŽLINDRA

Tržaška kmetijska družba javlja, da je sprejela vsa do danes 6. julija dospela naročila za Thomasovo žlindro po pogojih navedenih v svoji okrožnici (posredni) od 1. julija t. l. Obenem javlja, da je podaljšala rok za nadležna naročila, do predložitve, z nekaterimi spremembami zadnje okrožnice. Vak, kadar se želi naročiti, naj zahteva novo posredbo.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU ul. Torreblanca 19, Tel. 44-39

Dunajsko pismo

Na Dunaju, 1. julija.

V »Edinosti« 28. junija sem čital še vedno umestna in aktualna navodila o ravnanju s krompirjem, ki je namenjen za izvoz. Spominjam se, da smo že pred 35 in več leti organizirali izvozno kupčijo s krompirjem na Dunaj, v Monakovo in tedaj posebno v Eger (Hb), ki je bil nekaka centrala za krompir. Tamošnji trgovci so bili posredniki za vse možne severne trge. — Ali že takrat smo učili in pisarili po vseh listih, kako je treba s takim krompirjem ravnati: do pike enako pravi dopisnik v torkovi »Edinosti«. Povsem enako sem že pred tremi in štirimi leti pisal z Dunaja v »Vestniku«. Torej skozi dolga desetletja se vleče po predalih naših listov vedno ista pesem. Toda v tem dopisu »Edinosti« opazim vendar nekaj napredka, kar pa je ubogo malo za dolgo dobo brdkih izkušenj in težkih izgub.

Pred vsem bodi zopet omenjeno, kar pravi dopisnik, da nikar moknatega krompirja izvažati v severne kraje. Moknati krompir ima veliko škroba, kar pravzaprav iščemo pri krompirjevi hrani; tak krompir je tudi jako okusen. Toda hoče veliko olja masti, ki jo tak škrobasti krompir popije, in tega v severnih deželah ne marajo. Krompir iz naših krajev kupujejo v glavnem gostilničarji vseh kategorij, in ti ne morejo porabljati preveč masti, kajti ob letu in dan dela tak potrošek veliko izgubo, pa gostje niti niso preveč zadovoljni in godrnjajo, da je pre-malo zabeljeno. Ako pa na rumenkasti krompir, ki ni moknat, dajemo le nekaj kapljic olja, se to sveti, kakor da je kdo ve kako dobro zabeljeno. To je v glavnem vzrok, da se gostilničarji povsod branijo moknatega krompirja, kar je prišlo tako v navado, da se drže tega pravila tudi zasebniki. Zato smo vedno pridigali našim ljudem: zamenjajte seme, sadite krompir, ki ga kupci v severnih krajih zahtevajo, kajti vi se morate ravnati po kupcih in ne narobe kupci po vaši starokopitni navadi.

Prav lepo pripoveduje dopisnik »Edinosti«, kako je »treba krompir kopati in prebiti, da bo za izvoz naložen le lep in zdrav krompir, suh in brez zemlje, ne drobnejši od jajca (pri prav zgodnjem krompirju to ne velja tako strogo, kajti iz Italije prihaja tudi krompir, ki je drobnejši od jajca). Posebno je paziti na gnij krompir, kar je dopisnik prav dobro opisal. Na »prebranje« se naši ljudje kar ne morejo navaditi, to je prevelika zahteva, ali za vsako ničarijo pa bi le radi prešli lepe denarce! Konkurenca na svetu je velika, zato se mora vsakdo jako potruditi, da ustreza zahtevam kupcev. — Enkrat zapravljen trg je navadno zapravljen za vedno.

Važen za naše ljudi je pa tudi način današnje kupčije. Pri krompirju je še precej v navadi, da tuji kupci prevzemajo cele vagonne proti gotovemu plačilu. Italijanski veletržci iz Napolja in še nižje dolgi imajo na Dunaju in v Monakovu in po drugih mestih svoje zastopnike ali pa kar svoje trgovske firme na tujem trgu (na Dunaju jih je veliko, celo iz naših krajev so med njimi, sama znana imena). Na njihove naslove prihajajo vagoni sadja, zelenjave, celo banan, pa tudi krompirja, kar zastopniki razdeljajo med gostiste, ki prodajajo samo za provizijo 8%. Naloga zastopnikov je, da je vse o pravem času plačano. Oni kontrolirajo vse postopanje od kolodvora do stojnice na trgu in skrbijo, da prejemnik blaga ne dola neutemeljenih sitnarij. Dogaja se le prečesto, da je pri kakem vagonu to ali ono v neredu, kar se da sprejeti z malo škodo. Toda prejemnik naredi iz tega takoj veliko afero in postavi blago na dispozicijo. Kaj naj naredi odposiljalec, ki nima na trgu svojega zaupnika? Ta je gotovo obnažen, da ga mine vse veselje do tako riskantne kupčije. Dalje nastajajo sitnarije pri obračunavanju in pla-

tilu. S pisarjo se take diference ne dajo odpraviti. Premeteni in nesolidni kupci take razmere čisto nesramno izkoriščajo. Takim tistem ni do solidne in trajne kupčije s kakim našim izvoznikom, kajti ako ni ta, pride kdo drugi zopet na tak lim. Blaga ne manjka in tudi ne tistih, ki bi radi prodajali in si kaj zaslužili.

Kdor naših ljudi nima na trgu, kamor živača, stalnega in vestnega zastopnika, je prej ali slej strahovito osleparjen. Kar je mesece pridobil v potu obraza in z velikimi žrtvami, to mu gre raketom zvižgat pri eni sami pošiljavi. — Najdrastijsji dokaz za to imajo čitatelji pri neki zadruzi, ki jo ima menda v mislih dopisnik v »Edinosti«. Ta žalostni slučaj sem svojočasno že omenil v enem svojih dopisov. Pri eni sami firmi je namreč izgubila celih — 35.000 lir. Ko je bilo prepoznano, se je spomnila na me, naj ji pomagam. Tista dunajska firma je bila ustanovljena nalašč za — sleparije.

Ko sem dognal ves način sleparjenja, je firma že izginila povsem s površja, ali bolje: ta firma ni bila niti vpisana v trgovskem registru.

Podobnih slučajev sem doživel več v kupčijah iz drugih slovenskih krajev. Podobni so si popolnoma: vedno ista pesem, ko kupec ni bil zaupanja vreden ali ne dovolj nadzorovan. — Zato ne morem dovolj priporočiti, da so naši ljudje silno oprezní, predno komu na tuje pošljejo blago na kredit, pa bodi ta še tako kratkoročen, ali recimo tudi za plačilo — ob sprejemu blaga. Ko je blago enkrat odposlano na tuji naslov v tujini, je že nevarnost velike škode.

Kdorkoli torej pošilja recimo na Dunaj cele vagonne, ki niso naprej plačani, mora imeti tu svojega zastopnika, ki bo po potrebi navzoč ob dohodu vagona, ob carinjenju in razkladanju, in potem da na trgu samem vidi, kako se blago prodaja, kdaj je prodano itd. Za plačilo se potem ni bati. Ako pa zastopnika ni tu, dobi nemaren ali navihani kupec sto razlogov, da ugovarja kvaleteti ali kvantiteti in s tem zavlačuje plačilo ali celo zahteva neopravičene popuste. — Zastopnik sicer nekaj malega stane, ali to se vselej dobro izplača. Kdor tega ne razume ali noče, naj kar pusti kupčijo z inozemstvom.

Kdor naših ljudi pošilja kaj na Dunaj, naj se le zaupno obrne do mene. Naslov: A. G., Wien I., Stiftgasse 21. Za vsak slučaj naj navedem še svoj telefon: 35-289. Se je že pripetilo, da sem iz domovine dobil brzojavko, naj jaz kličem, ker niso vedeli za mojo številko.

Veliko veselja mi delajo premmogi dopisi v »Edinosti« in »Novicah« iz vseh krajev ljubljone domaćije. Vidim, da je seme padlo na dobro zemljo in da rodi lepe sadove. Lahko rečem z mirno dušo, da nikjer v Evropi ni tako prosvetljenega ljudstva, kakor je naše. Ko včasih pripovedujem Nemcem o družtvih po naših vaseh, kaj vse pripravljajo, mi kar nočejo verjeti. Nekoč sem pripovedoval, kaj sem pred petimi leti doživel visoko gori pod Krnom v Drežnici — bila je večdejan-ska igra in peče — mi kar niso marali verjeti. Nekateri so bili več mesecev v tistih krajih in so rekli: ja um Gotteswillen, kaj naj zmoro ljudstvo v takih hribih? Dopis iz Kobariča v

(Dolge na IV. strani)

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 870

KAKAO De Jong's holandski, zaslanici prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 870

ZLATARNA N. Boratti & Figlio, Trst, Corso 47 (Ickarna Rovia) popravila, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 869

ANTON PEČAR, tovarna glasovirjev, Trst via Scussa 8, prodaja, popravlja, uglašuje in menjuje glasovirje, harmonije in orgle. 781

TRGOVSKI pomočnik, boljša starejša, išče mesta v trgovini z jestvinami; gre tudi kot vodja trgovine, najraje na deželo. Naslov pri uravnavanju. 843

AKO imate za popraviti ure in zlate predmete, obrnite se do Frana Keber, lidija, ki izvršuje popravila v lastni delavnici po nizkih cenah in z jamstvom. Izbera pravih švicarskih ur, zlatih in srebrnih predmetov. Kupuje staro zlato in srebro. 853

SOBA s hrano za dva meseca se odda ali dva oseba. Naslov pove go-riška uprava. 870

28-LETNA gospodična z nad 10 tisoč L gotovine, neomadeževane preteklosti, želi znanja z gospodom, ne nad 32 let starina, z boljšo službo. Prednost imajo trgovci ali boljši obrtniki. Le resne ponudbe s sliko pod »Srečna bodočnost« na tržaško upravnistvo. 897

GOSPODIČNA, 27 let stara, iz boljše rodbine, neomadeževane preteklosti, želi znanja v svrhu takojšnje službe z boljšim gospodom, s stalno službo, ali kako boljšo obrtnijo. Le resne ponudbe s sliko pod »Srečna bodočnost« na tržaško upravnistvo. 896

TRGOVSKI pomočnik, izkušen v trgovini z mešanim blagom, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 898

ŠTIRJE, lepo cvetoči leandri, se prodajo v Zgoniku št. 3. 899

BRIVNICA, na novo urejena, za ženske in moške. Postržna točna. Klientom se priporoča lastnik Piskar, Opčine št. 289. 900

SE 10 POROČNIH sob, različnih, je na prodaj radi selitve, po izredno nizki ceni. Türk, San Lazzaro 10. 714

MOTOCIKLIST V novooprto prodajni Cremenacoli, Via S. Lazzaro (za cerkvijo sv. Antona) dobite vse potrebe. Motocikli Guzzi, Bianchi, Gilera, Harley-Davidson in Harlette (motor Puch). 542

RABICA avtorizirana sprejema nošče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 893

AVTOKORIJERA Trst-Leke-Divača-Senožeče

Odhodi iz Trsta (Piazza Oberdan). V delavnikih ob 12 in 17.30; v nedeljah ob 7.30, 14.30, 18.30.

Iz Senožeče v Trst. V delavnikih ob 7 in 18.30. V nedeljah ob 7, 18.30, 18.35. Vožnja traja 1 uro 30 minut.

Lekarna Castellonovich Trst, Via Giuliani 42 (Sv. Jakob) (760)

Pred zdravljenjem Po zdravljenju

GLYKOL

ZA VOD. BONT. BONCINA-FINETTI, Trst, Via F. Filzi 23, Tel. 48-03 int.

„ŠJATIKA“ (Trganja v kolku) Ozdravljuje zajamčeno v treh dneh Trganja v laktih, ledjih in bokih. 771 Konsultacije: 10-12 in 15-17

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDECI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

UCENEC za trgovino jestvin išče mesto na deželi ali v mestu. Stanjal št. 63. 892

MILKARSKA ZADRUGA v Hruševju odda svoje mleko v majem dne 10. julija 1927. ob 14. uri, v mlekarni. Pogodi so na razpolago od 1. do 10. julija v mlekarni v Hruševju. — Nacelnistvo. 871

RABICA, avtorizirana, sprejema nošče, Adele Emerscht-Schneider, Farneto 10 (podaljšana Gimnastika), lastna vila, tel. 20.64. 721

Državni patent za šoferje.

73. tečaj začne 14. t. ra.

Cena za tečaj od L. 100.— naprej.

Za tuje, hrana in stanovanje L. 250.

Tečaj traja od 8 do 20 dni.

Potrebne dokumente preskrbi šola.

Uči se v slovenskem, italijanskem, nemškem in ogrskem jeziku.

— Društvene avtomobilske šole. —

KRALJ, Opčine.

814;

RYA je originalno mazilo RYA KURJA OČESA Dobiva se v vseh lekarnah. FARMACIA SPONZA - Via Tor S. Piero 10 - Trst

Darovi za birmo. Veliko izbero dobite v zlatarni POVH ALBERT Via Mazzini 46 - Trst

GOSPODINJE! Najboljše sredstvo za čiščenje vsakega predmeta je francoski izdelek

BIS

Naročila sprejema le pismenim putem M. Skrinjar, Trst, Via S. Marco 25, I.

Trgovci dobijo popust. (750)

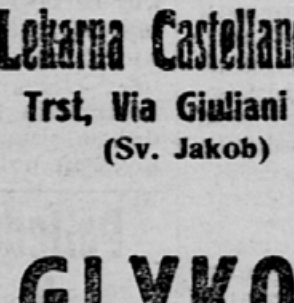
IVAN KACIN - GORICA Piazza Tomaseo 29

Tovarna orgel, harmonijev, glasovirjev

Uglašuje in popravlja vse omenjene instrumente

Zahtevajte proračuna! (712) Platovanje na eburo

CENIK BREZPLAČNO.

Lekarna Castellonovich
Trst, Via Giuliani 42
(Sv. Jakob) (760)

Pred zdravljenjem Po zdravljenju

GLYKOL

ZA VOD. BONT. BONCINA-FINETTI, Trst, Via F. Filzi 23, Tel. 48-03 int.

„ŠJATIKA“ (Trganja v kolku)
Ozdravljuje zajamčeno v treh dneh
Trganja v laktih, ledjih in bokih. 771 Konsultacije: 10-12 in 15-17

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDECI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

PODLISTEK

FRANCE BEVK:

Jakec in njegova ljubezen

»Gospodinjio bi dobil,« je dejal Jakec, »a kaj, ko mi polovica stvari še manjka.«

Teta ni dejala na te besede nič, posedela je še nekoliko, nato se je dvignila in šla k Tonetu. Ko se je vrnila čez dolgo časa, je pregledala hišo od tal do podstrešja, sedla in dejala:

»Kdaj bi se mislil oženiti?«

»Še pred jesenjo.«

Cez nekaj časa je pristavila: »Malo bi ti pomagala, če podpišeš pismo... Pridi v nedeljo k meni, če hočeš...«

Jakec je bil še tisti večer pri Micki. Ves obraz mu je sijal. Le čudno se mu je zdelo, da je našel njo zamišljeno. Vendar se ni brigal zato.

Jakec se je zdelo, da se je srečal zopet obrnila v drugo smer. Teta mu je posodila denarja; obložila ga je z blagom in drugimi stvarmi, da se je bal, da se zaduši pod njimi. Pri tem je jokala. »Najbolj si me skrbel,« je dejala, »a najbolj si znaš pomagati.«

Micka je obljubila, da več prinese k hiši, kot je Jakec sprva mislil. Skrinjo, omaro, blazino, perilo, odeje in še sto gospodinjjskih malenkosti.

Bila je najstarejša hči in mati je ni hotela pustiti prazne v zakon.

Ko so ju oklicali, so ljudje napol verjeli, da je resnica. Nekateri so se začudili. V razgovorih so obnovili sramoto iz gostinje. Sepetali so, da je moral biti nekaj na tem... Vzrok, radi katerega se je dekle odločilo, da vzame Jakca, so hoteli imeti na dlani.

Jakec in Micka sta stala tiste dni na sramotnem odru. Merili so njune besede, njuno obnašanje, vse predmete, ki sta jih imela, do zadnje potankosti, šteli so jima žlice in otroke že vnaprej, prerokovali bodo in solze.

Onadva se nista zmenila za to, nista imela časa. Sto malenkostnih skrbi ju je zadrževalo. Jakec se je moško odkupil fantom, uredil zadevo v župnišču in za pojedino, pometel sam svojo hišo in jo očedil, postal posteljo in zaprt okna.

Zenitovanje se je vršilo pri Tonetu. Svatov je bilo malo, bili so najboljšje volje. Harmonika je vpila iz radosti pod nizkim stropom, pari so plesali...

Nevesta je bila lepa. Imela je venec na glavi; bil je njen najlepši dan. Bala se je tega dne, vendar se ga ta hip ni kesala. Ne samo radi Jakca, ki je ves zmeden gnil od neznanega veselja in ni vedel, kam naj se dene in kaj naj reče ta hip... Bila je radostna radi same sebe, ker se ji je zdelo, da je napolnjeno njeno življenje z vsebino do dna. In nima ničesar več reči, ničesar več dodati.

Ljudje so umolknil. Niso več videli Jakca in

Micke; človeka, ki ga niso šteli za vrednega, da bi dobil katerokoli dekle za ženo, in nje, ki je bila najlepše dekle daleč naokoli. Videli so svatovsko srečo dveh ljudi, novo zapečateno življenje, ime in stališče, ki ga je kupil ta človek in ga zaslužil s svojim delom. V tem se je ta človek ločil od drugih ljudi? V sreči morda? V otroškem veselju morda? Ali nima pravice do tiste sreče, ali ni zmožen, da jo drži v rokah, kakor vsak drugi?...

O polnoči je bila Micka trudna in se je naložila na njegovo ramo. Jakec je položil roko preko njenega telesa in jo je pogledal z neizmer-no ljubeznijo.

»Kako ti je? Ali si trudna?«

»Ne,« je dejala omamljena od svatovskega dne. »Srečna sem.«

Ni lagala. Jakec je trepetal. Bilo mu je, da bi jo vzel v roke in jo nesel iz hiše, po klancu, kakor da gre za zvezdo, ki sveti na nebu in nepremično sije nad njegovo novo hišo...

Konec prvega dela.

Drugi del.

Človeška sreča zavisi od malenkosti, da se dvigne ali pade. Ljubezen tvori tanke vezi, ki so lahke, da jih pogled razide ali so močne, da jih viharji ne raztrgajo. Zadovoljnost je čudovita, pogosto ne mrma nad skorjo kruha, a je neredko huda nad belo pogačo.

Jakec in Micka sta kmalu vse to spoznala.

Po prvih dneh sreče sta se bala, da se razderejo trenutki, ki so bili stanki od samih lepot in ne bo v rokah ostalo nič. Ta bojazen se ni uresničila. Njuna sreča ni bila manjša po dveh mesecih kot drugi dan po poroki. Mati zadovoljnost se ni nehala smehljati, ko sta jedla sok, zabeljen s kislim mlekom. Ljubezen se ni zmanjšala, ko sta spoznala, da se v nekaterih stvareh ne ujemata in je eden izmed obeh molče popustil.

Ta harmonija ni izvirala samo iz skrivnostne moči zakonske odeje, dasi nista zanikala resničnosti prisilovce, da je spolno zblizanje nebasa ubogih, kakor jih imenujejo lačni in trudni ljudje, ki nimajo dobrega na svetu.

To pojmovanje ni živalsko, ker v teh zblizanjih ni navzoče samo telo, ampak tudi duša. Tega sta se Jakec in Micka temno zavedala v svoji podzavesti. Njuno razmerje ni dobilo temnih oblik, ker je duša moža oboževala telo žene in je bilo njuno prvo telesno zblizanje in sta nedotaknjena stopila na pot skrivnosti zakona.

Vas je gledala z nezaupanjem na njun zakon. Misli si, da morajo biti za srečo ustvarjeni vsi pogoji, ki jih po njih mnenju tu ni bilo. Poslušali so besede, gledali so v njune sklade; čakali so, da bo imela Micka objokane oči.

Ko so bili za te račune osleparjeni, so vprašali: »Micka, kako si zadovoljna z možem?«

Mlada žena pa je slutila kvanto za zastor tega vprašanja; zardela je in odgovorila: »Zakaj bi ne bila? Dober človek je...«

«Edinosti» 29. m. mi potrjuje lepe vtise, ki so jih jaz odnesel. Ako je v Drežnici kaj takega mogoče, zakaj bi ne bilo to povsod v naši lepi domovini? Častitamo kobaridskega Drežnika, ki se je osokolil na sprehod celo gori v Drežnico. To je po priliki tako daleč, kakor če se na Dunaju napravljamo na daljši zlet, kamor se še ne splača voziti se s tramvajem ali železni-

co. Ali dober vzgled v Drežnici naj ne ostane le pri navdušenju za Drežničarje, marveč za primerno posnemanje doma. Zdi se mi, da iz Kobarida premalo čitam veselih dopisov. Iz Tolmin na pa še manj. Ali so res že izumrli vsi tisti, ki so mi v prejšnjih časih toliko pisali, da bi bil moral podvojiti izhajanje listov, ako bi bil hotel vedno vsem ustreči?

A. Gabriček.

Razne zanimivosti

Spomenik osebi, ki ni živila

Conan Doyle je pravkar končal zadnji roman o Sherlock Holmesu. Sam pravi v predgovoru, da je končno veliki detektiv mrtev. — Holmesa je, kakor znano, ustvaril pisatelj Conan Doyle. Holmes se je na mah priljubil in prikupil občinstvu, vse ga je prebralo in vse je verjelo, da je Holmes živel. Znameniti angleški pisatelj Chesterton predlaga sedaj, naj bi se Holmes postavil v Londonu spomenik. Najprej se je zdelo, da je to šala, toda pozneje so prišli na to, da misli ni tako šala in kaj so začeli nekateri listi širiti to idejo in ji pridobivati privržence. Kaj ve navaden človek o tem ali onem znamenitem diplomatu ali kemiku, ki stoji na podstavku, iz kamna izklesan, pred njim? Holmes je pa najbolj znana osebnost na Angleskem. Vsak ga pozna, vsak si je iz romanov ustvaril točno njegovo sliko. Čemu bi se torej ne postavil spomenik Holmesu? Zadeve se je oprle angleško časopisje in prav lahko doživimo, da se zgradi Holmes spomenik. Z isto pravico bi tudi mi Slovenci morali postaviti spomenik Martinu Krpanu, ki ga tudi vsak otrok pozna.

Nenavadna razstava

Med mnogimi ameriški klubi je tudi tako zvan «mišji klub», čigar člani so strastni ljubitelji miši, ne sicer navadnih, marveč redkih živali. Te dneve je ta klub priredil mišjo razstavo v Chicagu. Razstavljene so bile miši indijske, kitajske, afriške, bele, rjave, rdeče, velike in majhne. Bile so nekatere med njimi nenavadne velikosti, pa tudi take kakor hrošč velike. Posebno občudovali so gledalci in mišji poznavalci žival iz Sibirie, ki je tudi dobila prvo nagrado: za briljantni posut ovratnik. Neki gospod je ponudil za to miš 25.000 dolarjev, toda lastnik je ni hotel prodati, ker se ni hotel ločiti od svojega ljubljence.

Mestni očetje v zadregi

Po novem cestnem redu so bili v Stockholmu (glavno mesto Švedske) v zadnjem času kaznovani mnogi krmitelji avtomobilov. Globe, na katere so se bili obsodili, so znašale od 100 do 1000 kron. Toda krmitelji so se domenili med seboj in nobeden ne plačati kazni, rajši odsedi kazni v zaporih. Radi tega je prišla mestna uprava v veliko zadrego, ker so ji nastali radi prehranitve obsojenih krmiteljev novi, nepredvideni stroški. In sedaj študirajo, kako bi kaznovali krmitelje in imeli pri tem, če že ne dobičkov, vsaj nobenih stroškov.

Častna doktorica

Vseučilišče v Albany-u (država New York) je pred kratkim podelilo Emiliji Howland v priznanje njenega socialnega nesebičnega delovanja o priliki njenega stotega rojstnega dne naslov častne doktorice. Howland, prva ženska, ki je bila deležna te časti, se je pripeljala k slavnosti iz rodnega kraja Sherwooda, kjer vodi neko farmo in je ravnateljica neke banke. Že l. 1857. je stala v prvih vrstah protisufražnega gibanja. Poučevala je leta in leta na zamorskih šolah in je vodila v vojni l. 1863. med severnimi in južnimi državami v Washingtonu veliko taborišče za opruščene sužnje. Neutrudljivo je nato nadaljevala svoje pedagoško delovanje in se tudi udeleževala v boju za ženske politične pravice. Ko se ji je izročila diploma, je izjavila stolta stanka: «V svojem življenju sem se mnogo borila za odpravo suženjstva, proti alkoholu in za ženske pravice, srčno rada bi še dočakala zarjo svetovnega miru!» Kakor se vidi iz te izjave, bi rada Howland živila še mnogo mnogo let, kajti zarja svetovnega miru ni še na vidiku v bližnji bodočnosti.

Zračna zveza z Ameriko

V juljski številki časopisa «Nord und Süd» razpravlja znani graditelj letal inženir dr. Rumpier o stalni zračni zvezi z Ameriko. Rumpierju so dosedanja poletja preko oceana izredni sportni dogodki, niso pa dokazali, da bi mogla letala, kakršna jih doslej poznamo, skrbeti za redni osebni in tovorni promet na tej črti. Pogoj za tako prometno letalo sta brez-pogojna prozornost in gotovost v gospodarstvenosti, ki se da doseči le na ta način, da se oblika dosedanjih letal v veliki meri poveča, kar pa zopet ni mogoče tehnično. Po dolgoletnih poskusih je Rumpier zgradil letalo, primerno za preko-oceanske vožnje. Letalo ima deset motorjev po 1000 konjskih sil. Motorji so pritrjeni na nosilni. Letalo, ki bi moralo biti kos zahtevam tako dolge in tako nevarne vožnje, bi tehtalo 115.000 kg in bi prevažalo težo 20.000 kg, z drugimi

besedami bi lahko imelo 35 mož posadke, 135 potnikov in še 6000 kg prtljage. Največja hitrost bi znašala 300 km na uro. Pod takimi pogoji, meni Rumpier, bodo letala lahko redno in gotovo prevažala ljudi in blago iz Evrope v Ameriko in obratno. In da se to uresniči, zavisi edino le od denarja.

Stoletnica harmonike

Ni je države, kjer bi bila harmonika tako priljubljena, kakor je Belgija. Posebno v flamskih pokrajinah je harmonika najbolj popularno godalo. V Belgiji je nad 50.000 igralcev na harmoniko, ki so organizirani v 2800 društvih. Organizacija teh godcev se je zbrala minul teden v Bruslju, glavnem mestu Belgije, da praznuje stoletnico tega svojega priljubljenega godala. Iz vseh delov sveta so prišli zastopniki, iz Amerike in celo iz Avstralije. Belgijci trde, da je harmonika belgijsko godalo in da so jo oni izumili, kar pa ni popolnoma neoporečno dokazano. Ob tej priliki se je priredil tudi velik koncert za dobitke, pri katerem so nastopali amaterji, poklicni igralci in virtuozji. Poslušalci, ki so se koncerta udeležili, trde, da je bil lep. Starostni predsednik je igral na harmoniko, ki je bila prav sto let stara. Visek je tvoril obhod po mestu. Stotine in stotine igralcev je igralo po ulicah slavnostno koračnico, uglasbeno nalašč za to priliko. Nekateri so trdili, da je bilo to lepo, drugi so pa hiteli okna zapirati, čeprav je bilo vroče. Vidi se, da ima tudi harmonika svoje častilce in svoje sovražnike.

Ameriški prebitek

Zakladni urad Zedinjenih držav Severne Amerike priobčuje, kakor poroča brzojavka iz New Yorka, končno število državnega prebitka, ki je dosegel v letu, končujočem se s 30. junija. — Prebitek znaša 635.809.121 dolarjev. Nikdar prej se ni dosegel v ameriški finančni zgodovini tak prebitek. Večji del prebitka se porabi za znižanje državnega dolga.

Nočejo se poročiti

V Chicagu (Zed. države Sev. Amerike) je 155 mladih žensk, od katerih vsaka ima najmanj en milijon dolarjev premoženja. Od teh je samo 43 poročeni. Ostalih 112 devic se nikakor ne misli poročiti, ker se boje, da se možki zanimajo bolj za njihove dote kakor pa za njih in nočejo biti radi tega nesrečne. Velika večina med njimi si je že izbrala posebne posle na polju dobrotelne, socialnega, kulturnega in političnega udejstvovanja.

Poljedelska zadruga v Marksfieldu

Spominjati se pota.

Po vsej Rusiji nahajamo nemške poljedelske kolonije. Mestoma jih je toliko da so se ustanovile celo posamezne nemške sovjetske republike. Drugod pa so bolj na redko raztresene.

Naravno da so se Nemci naselili samo po onih krajih, kjer so mogli in morali uveljavljati dvoje svojih največjih sposobnosti; izredno vztrajnost in skromnost. Nemške kolonije so se po težkih naporih ob početku sovjetske revolucije razvile v jake gospodarske enice, ki je bila v njih popolnoma uveljavljena individualna ekonomija in v katerih je vladalo blagostanje. Sprito tega je pa tudi temeljni poudarek poljedelske kulture zadala ruska revolucija, ko so ruski mušiki vdrl v gradove in jih oropali, ter njene posledice velik udarec. Stradali so in to v veliki meri. Nemorda iz narodnostnih, temveč iz gospodarskih razlogov, predvsem radi tega, ker so posedovali več zemlje, nego jo je dovoljevala agrarna reforma. Toda tekom splošnega gospodarskega obnavljanja so si opomogli tudi nemški kolonisti in dandanes predstavljajo v ZSSR zopet silen gospodarski element.

Pa ne vsi. So ljudje, ki so že prej v povsem nemških naselbinah tvorili podrejen, hlapčevski razred, ki pa so se hoteli za časa revolucije gospodarsko osamosvojiti. Poleg teh so posamezne družine, ki jih je strašni glad o letu 1922. pregнал iz njihovih naselbin in so šle daleč za kruhom. Njihov povratak jim je bil tako otežkočen, da so si raje osnovali nove eksistence v drugih daljnih krajih. Te skupine so ustanovile nove kolonije, za druge pri katerih velja kot delovni princip kolektivno obdelovanje zemlje, kot to zahteva sovjetska vlada. Med temi poljedelci pa živijo v večjem ali manjšem številu tudi meščani in celo politični izseljenci. Tako se je stvorila ne-

ka mešanica stanov popolnoma taka kot si je želela sovjetska vlada.

Neka naselbina, ki se je svoječasno pretvorila v tako kolonialno zadrugo, je v bližini postaje Apóstolov v južni Rusiji in ji je ime Marksfield. V tem selu živi okrog 20 rodbin, katerih pradedi so se doselili v Rusijo iz Nemčije. Med njimi so Bavarci, ki Bavorske nikoli niso videli, Prusi, ki se nazivajo tako le za zategadelj, ker so se njihovi predniki pred kakim stoletjem izselili iz Prusije, in še mnogo drugih. Kolonialno zadrugo so ustanovili pred štirimi leti, ko ni bilo najti nobenega drugega posla. Pečali so se sicer tudi že prej s poljedelstvom, pa jih je lakota pregnala v mesta in odtod so se spet povrnil v sela, seveda v novih skupinah.

Spčetka je imelo njihovo delo zadržan značaj, imeli so skupno hišno gospodarstvo, skupno so kuhali, jeli, nakupovali, prodajali in delali. Pa so to končno na nastojanje žensk opustili tako da sedaj le še s skupnimi silami in sredstvi obdelujejo zemljo, ki jim je bila dodeljena. Čisti dobiček pa si porazdelijo sorazmerno med sabo. Kljub tej uredbi pa ne vlada med njimi absolutna enakopravnost. Zemlja se kolektivno porazdeli med člane posameznih družin, tako da dobi tudi vsak novorojenec svoj delež. Tako dobi rodbina, ki ima troje otrok, pet enakih deležev, medtem ko odpadeta na rodbino brez dece komaj dva deleža zemlje. Odrasli člani obeh družin pa delajo v enaki meri in dobijo enake deleže od čistega dobička, kar ne odgovarja večjim potrebam pečlanske rodbine napram dvočlanski. Sicer pa je ta neravnopravnost povsem teoretska, ker je kljub neznamitnemu dobičku obstoj zagotovljen.

Poljedelski zadrugi «Marksfeld» je prepuštila sovjetska vlada del demohranil zgradb nekake bivšega veleposestva. Zadrugarji so zgradili ob teh stavbah v četverokotu še primitivne stanovanjske hiše in druga poslopja. Sredi tega četverokotnika je skupno dvorišče.

V ostalem pa napravi vsa zadruga na človeka boren vtis. Njihova hrana je slaba, obleka pokrpana in obnošena. Deca je umazana in divjajo v kraju razne kužne bolezni. Vsa kolonija šteje 87 ljudi, med njimi 20 nedoraslih, šolskih otrok. Pa nimajo šole, ampak, kot pravijo, pričakujejo nekake učitelja iz Krivega Roga. Vsi govorijo nemški, čitajo nemške knjige in časopise. Polagoma se dvigajo iz gospodarske in duševne bede. Njihovo življenje je skromno, kljub štirim hektarjem dobre zemlje, ki jih odpade na vsako glavo. Razpolagajo z osmimi konji in parom volov. Naročili so sicer tudi traktor za 290 rubljev, pa ga niso še dobili. Na njihovo srečo pa so za štiri leta osvobojeni davkov. Po preteku te dobe jim bo sicer huda predla, toda njihova žilava delavnost jim bo kljub davkom odprla prsto pot do blagostanja in bogastva. Gledajo živorejo in ovčje-rejo.

Mnoge muči domotožje in bi sila radi ogledali Nemčijo. Dasi je med njimi tudi nekaj komunistov, bi vendar radi prešli k individualnemu gospodarstvu. Pa se bojijo, da bi jim vlada odvzela zemljo in bi dodelila nove naseljence. Zadruga se ne bo razpustila, predno ne bi nekaj dosegla in si pridobila toliko premoženja ali nepremičnega posestva, da bi na vsakega člana odpadla dovolj velika mera. Na pripombo, da njihovo strmcljenje po individualnem gospodarstvu ni v skladu s komunističnimi idejami, so nam odgovorili z mahljaj-njem rok. In ti namigljaji so več povedali, kot vsaka beseda.

Naročajte in širite „EDINOST“

BORZNA POROČILA

Trst, dne 6. julija 1927

Amsterdam 722.50-732.50, Belgija 260.50-255.50, Francija 71.07%-71.57%, London 88.48%-88.78%, New York 18.17%-18.27%, Spanija 306.50-316.50, Svica 350-354, Atene 24.75-25.25, Berlin 426.75-436.75, Bukarest 10.75-11.25, Praga 53.70-54.20, Madžarska 311.75-321.75, Dunaj 251-261, Zagreb 31.85-32.35.

Uradna cena zlata 348.30; vojno-odškodninske obveznice 61.70.

DAROVI

G. Bernard Vouk, daruje ob priliki odhoda L 20 za Sol. društvo. Scheimer, učenec VI. razreda slov. zas. šole pri Sv. Jakobu daruje L 10 Sol. društvu. Srčna hvala!

Spominjajte se Šolskega društva BIRME.

Botri! Predno kupite kak dar, obiščite urarno F. Stermin v Trstu, Via Mazzini št. 43, kjer dobite najnižje cene v Trstu, LASTNIK.

NA OBROKE.

Izgotovljene obleke in po meri, dežni plašči, tkanina, svilena, obušalo, vsakovrstno perilo itd. — Najboljše blago in najnižje cene. Veliki popusti na vseh cenah. (789)

Via Roma št. 3, tretje nadstropje

VELIKI POPUSTI ŠIVALNI STROJ

spečljen na pedal, s predalom in pokrovom L 500. Največje jamstvo. Brezplačen pouk v vežanju.

Cervellini Via G. Muratti 4, Trst pri kino (Excelsior)

Oglasi v Edinosti imajo najboljši uspeh

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA V TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Via Milano 20, prithitje (vogal XXX otobre) - Tel. 16-04

Obrestuje hranilne vloge po 5%

Večje vloge, vezane na odpeved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Izvršuje nakazila pod ugodnimi pogoji za Jugoslavijo in ostale inozemske trge.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v DINARJIH ter jih obrestuje najugodnejše. — Daje posojila na menično poroštvo in zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti. Eskomptira trgovske efekte.

Uradne ure od 9-12^h, dop. in od 2^h-4 pop.

Tiskarna Edinost v Trstu

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Lynotype, stereotipijo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ul. S. Francesco d'Assisi 20

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih

Spisala V. J. Križanovska.

Iz ručnice prevedel IVAN VOUK.

Cena L 6.—, po pošti priporočeno L 7.40. V inozemstvo L 8.40 proti vnaprej poslanemu znesku. — Roman je izdal iz založila Tiskarna Edinost. — Prodaje: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/L. — Knjigarna J. Šteka, Via Milano 37 v Trstu. — Nar. Knjigarna, Gorica, Carducci 7. — Katoliška knjigarna, Gorica, Carducci 4. — Kraigher Josip, Postojna.

Vezane v originalne platnice (cena L 10) se dobi v knjigarni STOKA.

W. J. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

se prodaja

v TRSTU: v Tiskarni „Edinost“, Via S. Francesco 20 (tudi trdo vezan) in v Knjigarni-papirnici Stoka, Via Milano 37. V GORICI: v Narodni knjigarni, Via Carducci 7. V Knjigarni kat. tisk. društva, Via Carducci 2. V IDRIJI: pri Franu Ciniurk. V SOLKANU: pri Mariji Gomišček. V POSTOJNI: pri Antonu Milaycu.

Cena 6.— lir

Po pošti L. 7-50

Prodajaki dobijo običajni popust.

ŠIRITE

„Naš glas“

Mesečno družinsko revijo!
Naročnina za celo leto 16 L
Naslov:
Trieste, Casella postale 348

Odhodi vlakov

TRST — TRZIC

5.15 (b), 5.50 (o), 6.30 (b), 6.45 (b), 7.40 (ob), 8.35 (ob), 10.50 (b), 12.30 (ob), 15.05 (b), 15.15 (b), 15.25 (ob), 17.— (b), 17.15 (b), 18.10 (b), 18.20 (o), 19.05 (o), 20.10 (b), 23.30 (ob).

TRZIC — TRST

4.37 (ob), 6.53 (o), 8.12 (b), 9.13 (b), 9.25 (b*), 10.10 (ob), 10.45 (b), 11.08 (ob), 11.56 (b), 13.56 (b), 13.37 (b), 14.10 (ob*), 16.28 (ob), 16.53 (ob), 17.36 (b), 17.50 (o), 19.40 (b), 22.12 (ob), 22.52 (ob), 23.46 (b).

*) do Nabrežine.

TRST — BENETKE

5.15 (b), 6.30 (b), 8.25 (b), 8.35 (ob), 10.50 (b), 15.05 (b), 15.25 (ob), 17.— (b), 18.10 (b), 18.20 (o), 20.10 (b), 23.30 (ob).

BENETKE — TRST

0.40 (ob), 5.10 (ob), 6.18 (b), 8.10 (b), 9.07 (b), 9.20 (ob), 10.57 (b), 12.08 (ob), 14.48 (b), 16.42 (b), 18.35 (ob), 20.55 (b).

TRST — GORICA — VIDEM

a) iz Trsta: 5.15 (ob), 5.50 (o), 6.45 (b), 7.40 (ob), 12.30 (ob), 15.15 (b), 17.15 (b), 19.05 (o).

b) iz Gorice: 7.16 (ob), 5.54 (o), 8.10 (b), 9.34 (ob), 14.25 (ob), 16.43 (b), 18.58 (b), 20.59 (o).

VIDEM — GORICA — TRST

a) iz Vidma: 5.05 (o), 6.45 (b), 9.20 (ob), 12.15 (b), 14.55 (ob), 17.35 (o), 18.15 (b), 20.21 (ob).

b) iz Gorice: 6.— (o), 7.27 (b), 10.20 (ob), 13.09 (b), 15.58 (ob), 19.05 (o), 19.— (b), 21.23 (ob).

TRST — GORICA — PODBERDO

a) iz Trsta: 6.10 (b), 6.50 (o), 11.50 (ob), 17.55 (b), 18.35 (o).

b) iz Gorice: 8 (b), 8.56 (o), 13.59 (ob), 17 (o), 19.46 (b).

PODBERDO — GORICA — TRST

a) iz Podbrda: 5.45 (o), 8.22 (b), 11.35 (ob), 16.55 (o), 19.27 (b).

b) iz Gorice: 5.— (o), 9.51 (b), 13.19 (ob), 18.48 (o), 21.52 (b).

TRST — POSTOJNA

1.— (b), 5.— (o), 7.30 (b), 9.05 (o), do Nabrežine, od tu zveza do St. Petra na Krasi in Reke ob 10.08 (b), 12.— (ob), 14.45 (b), 15.50 (ob), 18.35 (ob), do St. Petra na Krasi in Reke, 19.30 (b*), 20.20 (b**), 20.45 (b).

*) Od 1. aprila do 30. septembra 1927

samo za potnike I. in II. razreda.

**) Spalni vozovi.

POSTOJNA — TRST

2 (b), 4.55 (o), 6.24 (b*), 7.35 (b), 8.20 (b), 9.30 (ob), 11.20 (b), 14.20 (b), 16.25 (o), 17.37 (b, samo od St. Petra) 18.15 (ob), 19.40 (b), 20.25 (o) samo do St. Petra, od tu zveza z vlakom iz Reke ob 21.15 (ob).

**) Spalni vozovi.

REKA — ST. PETER

5.20 (o), 9.30 (b), 11.55 (m), 15.30 (b), 19.05 (ob).

ST. PETER — REKA

5.25 (m), 8.25 (ob), vozi samo od 1. aprila do 30. septembra 1927, 9.38 (o), 11.47 (b), 16.53 (ob), 21.40 (ob).

TRST — BUJE — POREČ

5.— (ob), 9.45 (m), samo do Buj, 13.55 (m), 18.25 (m), samo do Buj.

POREČ — BUJE — TRST

5.— (m), 14.10 (m), 16.25 (m), samo do Buj.

GORICA — AJDOVŠČINA

7.55 (m), 13.30 (ob), 19.35 (m).

AJDOVŠČINA — GORICA

4.10 (m), 11.15 (m), 17.05 (ob)

CEDAD — KOBARID

7.55 (m), 13.13 (m), 18.42 (m).

KOBARID — CEDAD

5.50 (m), 11.— (m), 16.45 (m).

TRST — HERPELJE — PULA

5.25 (o), 8.40 (b*), 12.25 (m, do Herpelja, tu ob 13.58 zveza z brzovlakom), 13 (b), 15.40 (b*), 19.15 (ob).

PULA — HERPELJE — TRST

4.50 (o), 8 (o, samo do Ceroveli), 9.25 (b*), 11.58 (b), 15.25 (b), 16.14 (o).

*) Vozijo samo od 1. julija do 30. septembra.